

REGIONAAL LANDSCHAP  
**WESTHOEK**

**JAARVERSLAG 2025**



## REGIONAAL LANDSCHAP WESTHOEK

### IN 2025

2025 was een jaar waarin samenwerking, verbeelding en daadkracht samenkwamen in het landschap van de Westhoek. Met trots kijken we terug op een werking die mensen verbindt met hun omgeving en waarin we samen met tal van partners tastbare resultaten realiseerden.

Via **Vensters op het Landschap** brachten we diverse stakeholdergroepen samen rond drie karakteristieke Westhoeklandschappen. Hun uiteenlopende perspectieven verrijkten het gesprek en vormen een stevige basis voor een gedragen vervolgtraject, waarin het landschap niet alleen bekeken, maar ook actief beleefd en gewaardeerd wordt.

Ook op lokaal niveau bouwden we verder aan kwaliteitsvolle projecten met onze gemeenten. Het project **Albatros** in Kortemark sprong daarbij in het oog als een inspirerende herinrichting waar water, spel en rust samenkomen. Daarnaast zorgde de nieuwe **brug over de Heidebeek** voor een belangrijke schakel in het wandelnetwerk en een versterking van de recreatieve beleving in de IJzervallei.

Binnen **Fruitig Erfgoed** bewezen de **Fruithubs** hun grote waarde. Duizenden kilo's streekeigen fruit werden samen verwerkt tot sap, waardoor erfgoed, ontmoeting en duurzaamheid hand in hand gingen. Even sterk was de respons op onze oproep rond het **ruimen en beheren van poelen**: met talrijke gerealiseerde ingrepen versterken we biodiversiteit en waterkwaliteit in het buitengebied.

2025 markeerde ook de start van het **Strategisch Project Westkustduinen**, waarin we samen met een breed partnerschap werken aan een toekomstbestendige duinenregio. In diezelfde geest zetten we via **Clim@Dunes** en andere klimaatprojecten verdere stappen richting veerkrachtige landschappen.

Dit jaarverslag toont hoe bouwen, beheren en beleven elkaar versterken. Dank aan alle vrijwilligers, partners, gemeenten en inwoners die dit mogelijk maakten.

- Niels

## I BOUWEN

‘Water’ staat centraal in het gemeentelijk project ‘Albatros’. Voordien was dit een nat terrein en kon je niks doen op de grond. Nu loopt het water al netjes in de gracht en bij te veel water loopt het over naar de visvijver. Water is volledig geïntegreerd in het spel- en genietmoment. Het is onze bedoeling dat het duidelijk aanwezig is op het terrein en mensen er ook door bewegen. Rond de speelelementen is er een **watergracht** gegraven die dient als buffer voor overmatig water.

De twee aanwezige **vlanders** brengen rust op het terrein. Eén is een renovatie, waar vroeger een 8-hoekig prieeltje op stond. De aannemer stelde voor een 8-hoekige bank te bouwen op het platform, als knipoog naar het prieeltje. Om bij de tweede vlonder te komen moet je rond de vijver wandelen. Deze geeft je een prachtig zicht op de vijver en de oude populieren die ernaast groeien.

In het midden van het terrein loopt er een grintweg naar het Chirolokaal, deze werd **onthard** zodat we van de twee terreinen één kunnen maken. Aan de andere kant van het terrein werd er een nieuwe autoweg aangelegd in een halfverharding, waar je makkelijk kan oprijden om zaken te leveren of af te halen bij het Chirolokaal. Daaropvolgend werd er ook een zone verhard (halfverharding) voor de fietsenstalling.

Ondertussen staan er ook **speelelementen** op de speelheuvels. Vier van de zes petanquebanen onthardden we. Er is meer plaats voor beplantingen die komend voorjaar doorgaan. Nadat alles is aangeplant en aangelegd, zullen we de omheining van de hondenspeelweide opnieuw plaatsen en kunnen ook viervoeters ravotten in de watergracht en op de speelheuvel.

Het is een plek waar je echt een **combinatie** vindt van **spel en rust**. Op 9 mei 2026 wordt het nieuwe ontdekkingsterrein officieel geopend. Je kan er het nieuwe insectenhotel mee helpen opvullen, spelen op de nieuwe houten speelelementen, genieten van de rust langs de vijver etc.



*Speelelementen op site Albatros*

## 2 BEHEREN

Sinds 2023 stimuleert Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) via het project ‘**Groenjobs**’ duurzame tewerkstelling van personen met beperkte kansen op de arbeidsmarkt door hen in te schakelen voor **natuurwerken met een duidelijke meerwaarde voor het milieu**. Groenjobs vormen zo de link tussen sociale tewerkstelling en een beter leefmilieu/buitengebied.

Eind 2024 dienden we vanuit Regionaal Landschap Westhoek een aanvraag in op deze oproep en begin 2025 kregen we goedkeuring voor 9.000 uren Groenjobs (jaarlijks) voor de periode 2025 – 2028. Per gepresteerd uur krijgen we 8,75 euro subsidie.

We stuurden een prijsvraag uit en splitsten ons werkingsgebied op in drie zones met telkens een andere sociale tewerkstelling: zone kust (De Panne, Koksijde, Veurne) via Duinenwacht, zone noord (Alveringem, Diksmuide, Lo-Reninge, Houthulst, Koekelare en Kortemark) via De Groene Kans en zone zuid (Poperinge, Ieper, Vleteren, Heuvelland, Mesen, Zonnebeke en Langemark-Poelkapelle) via Westlandia. Voor elke zone bieden we de werken aan aan € 20 per uur (incl. BTW). We spelen zo in op de specifieke **nood bij gemeenten om onderhoudswerken op het buitengebied tijdig en correct uit te voeren**. Het duurzame onderhoud van bomenrijen, houtkanten, knotbomen, hagen, wandelpaden kost een gemeente veel en vormt een grote uitdaging.



Wij helpen mee aan de opstart van de beheerwerken en volgen die verder op. Zo versterken we de omgevingskwaliteit. De Groenjobs zijn het vervolg van de vroegere LOB-werking (Loket Onderhoud Buitengebied). Hierin maakten we o.a. maai-beheerschema's op voor de wandelnetwerken en coördineerden we de beheertaken op de ruilverkavelingen in het noorden van de Westhoek.



*Sociale tewerkstelling aan het werk*

### 3 BELEVEN

In het kader van 'Water+Land+Schap Klimaatsonzen in de Westhoek' organiseerden we de theaterwandeling 'De Molenaar van Pollinkhove'. De **twintig voorstellingen** vonden plaats in het Hemelvaartweekend op 29, 30 en 31 mei. De deelnemers ontdekten het dorp Pollinkhove op een andere manier. We lieten hen **onderdompelen in het landschap, haar geschiedenis en markante gebeurtenissen**. De molenaar nam iedereen mee op sleeptouw langsheen negen grappige, verrassende en interactieve taferele. Het eerste tafereel vond plaats in de kerk. Vervolgens trokken de deelnemers het dorp in en rond om een verhaal over de beeldenstorm te horen, over legendes,

over het vrijkorps van Pollinkhove en over de machuutmolen en zijn kapelleke. Het verhaal over de executie van Paul Vandenbosch zorgde voor een ernstige noot tijdens de wandeling. Daarna kwam het onderhoud van de waterwegen nog aan bod, het verhaal van de ornitholoog en de schaapsherder en de dood van de jong gehuwden.

Net zoals onze eerste theaterwandelingen in 2021, schreef Jo Lottegier opnieuw de dialogen waarvoor hij inspiratie vond bij waargebeurde feiten en regisseerde hij ook de theaterstukjes. Meer dan veertig acteurs brachten op de 3,5 km lange tocht de verhalen van Pollinkhove weer tot leven. Een ticket kostte 12 euro p.p. (kinderen van 6 tot 15 jaar betaalden 5 euro). Alle voorstellingen waren uitverkocht, dat betekende ongeveer 850 bezoekers. We kregen veel positieve feedback van de deelnemers. Wij trokken de organisatie van deze theaterwandelingen, stad Lo-Reninge en provincie West-Vlaanderen waren partner in ons verhaal.



*Tafereel theaterwandeling*



*Fruit inzamelen tijdens fruithub*

## 4 PROJECTAANPAK

In het kader van het Leader-project Fruitig Erfgoed werden in de Westhoek in 2025 drie fruithubs ingericht: in Houthulst, Vleteren en Ieper. Op deze fruithubs krijgen inwoners de kans om hun overschot aan appels en peren binnen te brengen. We organiseerden deze fruithub voor mensen die te weinig fruit hebben om zelf te laten persen, om verspilling tegen te gaan en omdat sap maken van je eigen fruit een makkelijke én lekkere manier is om fruit te verwerken. Hoeveelheden tussen 20 en 100 kg waren welkom. Wij verzamelden alle fruit in palloxi, vervoerden het naar de loonpers van Tuinsappen Lombarts Calville en lieten het samen persen tot appel- en perensap. Een tweetal weken later konden inwoners de bag-in-boxen met appel- en perensap terug ophalen. We doen dit in nauwe samenwerking met de partnergemeenten.

Het doel van deze fruithubs is tweeledig: enerzijds helpen ze mee het verhaal van ons fruitig erfgoed te verspreiden, en anderzijds brengen ze mensen samen. Door letterlijk fruit van eigen bodem te verwerken, wordt het **belang van deze rassen tastbaar gemaakt**.

De eerste fruithub werd gekoppeld aan Houthulst op z'n Zondags en kende een overdonderend succes. Inwoners brachten meer dan 4.200 kg fruit binnen. Ook de twee volgende fruithubs waren dankzij het uitzonderlijk fruitjaar drukbezocht: met respectievelijk 3.630 kg (Vleteren) en 3.440 kg (Ieper) klopten we in totaal af op **meer dan 11 ton**

**fruit dat werd ingezameld**. Dat is goed voor **6.320 liter sap, verdeeld over 180 fruitboomeigenaars**.

Wegens het grote succes waren er op de eerste fruithub lange wachtrijen. We probeerden bij te sturen en slaagden er uiteindelijk in om alles op de derde fruithub vlot te laten verlopen.

De fruithubs maakten deel uit van een breder actieplan uit het Leader-project, dat inzet op **historisch onderzoek, structureel onderhoud van hoogstamfruitboomgaarden, inrichting van nieuwe boomgaarden en publieksacties**. Met het project willen we het fruitig erfgoed van de Westhoek terug op kaart zetten. Want streekeigen fruit met een lokaal, historisch verhaal en afkomstig uit de buurt smaakt **nét** dat tikkeltje beter.



Medegefinancierd door  
de Europese Unie



## TOPMOMENTEN 2025

Op een vroege, zonnige herfstochtend wanneer de mist laag over de weilanden hangt, aan de rand van een poel mogen staan, terwijl de kraan klaarstaat om de poel te ruimen – fantastisch! Na maanden voorbereiding achter de laptop voelde de start van de graafwerken als een echte beloning.  
- Sarah

Zien hoe sterk ons project Fruitig Erfgoed leeft bij de Westhoeker: overdonderd worden door de massale opkomst bij de fruihubs toonde de noodzaak van ons project goed aan. De samenwerking van het team op die momenten gaf bakken goesting in meer!  
- Silke



Plaatsbezoeken i.k.v. Fruitig Erfgoed.  
- Stijn

Bruggenbouwer zijn,  
zowel letterlijk als figuurlijk.  
- Xavier



Het onderzoeken van boom gerelateerde problemen, daarbij opzoek gaan naar de oorzaak en hiervoor oplossingen aanreiken. Als gemeenten hiermee verder aan de slag gaan, geeft dit voldoening.  
- Victor



Bij RLW starten als publieksmedewerker en meteen terechtkomen in een topteam vol energie en enthousiasme.  
- Emmy

De Excel tabellen en Gis-files inruilen voor de werkschoenen, terug het veld in. Plannen uitzetten en tot leven zien komen!  
- Warre



Maanden voorbereidend werk komt in één weekend tot leven tijdens de theaterwandeling ‘de Molenaar van Pollinkhove’. De bedrijvigheid van ons hele team, de nerveuse lachjes van de zovele spelers, de lovende woorden van de bezoekers, daarvoor doe je het.  
- Nele



Het realiseren van een eerste boekhouding vanuit Odoo, ons nieuw boekhoudprogramma.  
- Régine

Samen met kinderen uit verschillende klassen hun ideale groene speelplaats uitdenken.  
We gingen met een heleboel krijt, een megafoon, fotomateriaal en een actiespel de speelplaats  
op en eindigden met een mooie visie hoe de speelplaats aantrekkelijker en  
efficiënter kon ingericht worden. Het mini feest-momentje achteraf vormde  
het slotstuk van een zalige voormiddag.

- *Annelies*



ArcGIS Pro mogen introduceren in een team waar QGIS  
was ingeburgerd...

- *Kaat*

Zien hoe de werken in Albatros na een 1,5 jaar  
langzaamaan vorm krijgen naar een plek waar mensen  
en kinderen kunnen genieten en spelen van en met  
water.

- *Eva*



Omvergeblazen worden door het succes van de fruithubs, genieten van de positieve reacties  
tijdens onze plaatsbezoeken en trots op de erkenning die het project Fruitig Erfgoed krijgt. Of  
om het met de woorden van Hannibal Smith te zeggen: "I love it when a plan comes together".

- *Bert*



Mooi weer op het vrijwilligersfeest! Het werd een mooie  
en bloedhete dag met vele blijde gezichten. Het doet  
deugd om vrijwilligers samen te brengen en iedereen  
terug te zien. De langste tafel was misschien niet  
zo lang maar het was zeker wel de gezelligste tafel  
van de Westhoek.

- *Jens*

Mogen meehelpen op evenementen is voor mij een  
grote meerwaarde omdat ik op die momenten effectief  
zie waaraan de collega's zo hard gewerkt hebben en  
waarvoor ik al die administratieve 'rompslomp' deed  
zoals marktbevragingen, prijsvragen en bestellingen.

- *Elien*



Ervaren hoe kennis, ervaring en passie van collega's en projectpartners bijdragen aan het  
versterken van onze westkustduinen.

- *Mario*



Op een van de eerste lentedagen rond de middag een korte stop inplannen om een  
inventarisatie uit te voeren, die vervolgens uitloopt tot het begint te schemeren omdat er danig  
veel bijensoorten te vinden waren.

- *Matti*



3 schoolvergroeningen goedgekeurd

56 HA JAPANESE HAVER  
INGEZAAD

53.790 M  
*trage wegen gemaaid*

 42.540 M  
HAAG GESCHOREN

9.6 VTE SOCIALE ECONOMIE  
TEWERKGESTELD

34 landschaps(bedrijfs)plannen  
getekend

41.748  
*stuks bosgoed  
aangeplant*

92    
NIEUWE  
hoogstamfruitbomen

989 KNOTBOMEN  
onderhouden

6.839 M<sup>2</sup>  
HOUTKANT AANGEPLANT

807    
NIEUWE  
hoogstambomen

80 M  
*gracht geruimd*

 7.790 M  
HAAG EN HEG  
AANGEPLANT

30 POELN GERUIMD/GEGRAVEN

25 (VORMINGS)ACTIVITEITEN  
*Met 3.092 deelnemers*



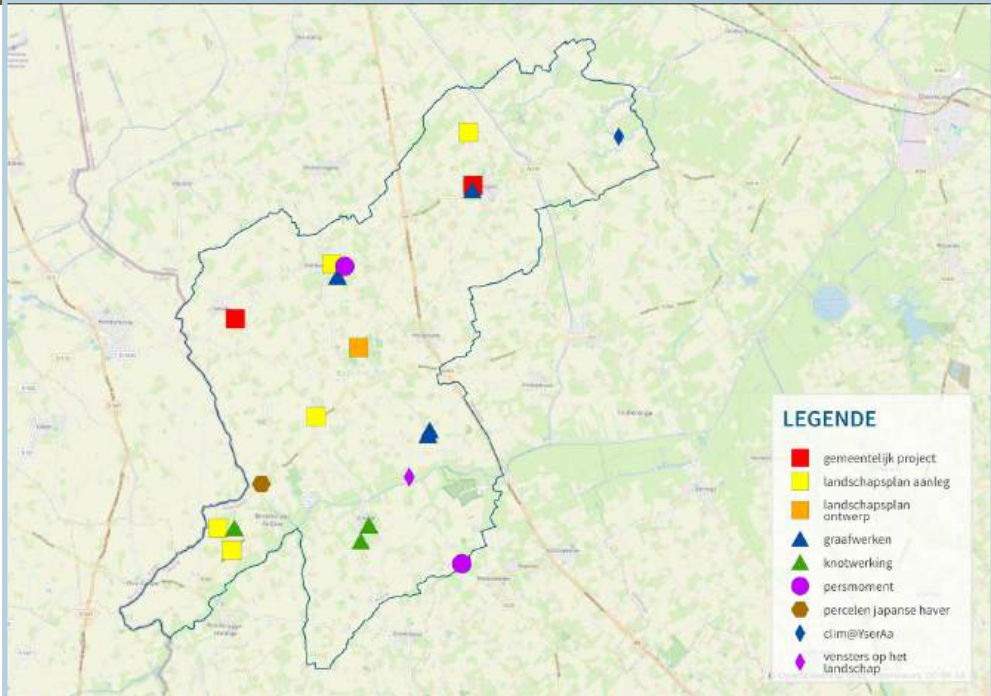
# ALVERINGEM

2025

Opening nieuwe brug over Heidebeek



## REGIONAAL LANDSCHAP WESTHOEK AAN DE SLAG:



2 LANDBOUWERS ZAAIDEN  
11,32 HA JAPANESE HAVER

 **1.658 M**  
HAAG GESCHOREN

2 GEMEENTELIJKE PROJECTEN

6 landschaps(bedrijfs)plannen  
in uitvoering

**8.230**  
*stuks bosgoed  
aangeplant*

19 KNOTBOMEN  
onderhouden

**1.370 M<sup>2</sup>**  
HOUTKANT AANGEPLANT

**133**   
NIEUWE  
hoogstambomen

**80 M**  
*gracht geruimd*

 **1.786 M**  
HAAG EN HEG  
AANGEPLANT

4 POELEN GERUIMD



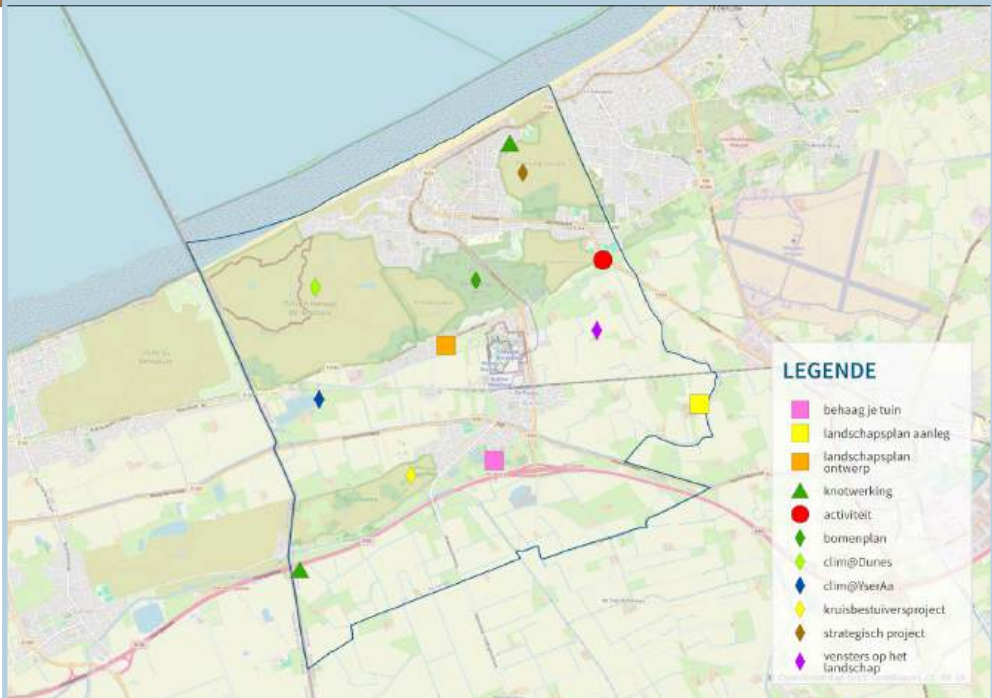
# DE PANNE

2025

Start Clim@Dunes



## REGIONAAL LANDSCHAP WESTHOEK AAN DE SLAG:





BEHAAG JE TUIN

# BOMENPLAN

INTERREG  
CLIM@DUNES

## KRUISBESTUIVERS

395

stuks bosgoed  
aangeplant

STRATEGISCH PROJECT  
WESTKUSTDUINEN

18

NIEUWE  
hoogstamfruitbomen



43 KNOTBOMEN  
onderhouden

9

NIEUWE  
hoogstambomen



17

KLIPLANTEN

7

SCHADUWBOMEN

1 landschaps (bedrijfsplan)  
in uitvoering

1 (VORMINGS)ACTIVITEIT  
Met 150 deelnemers



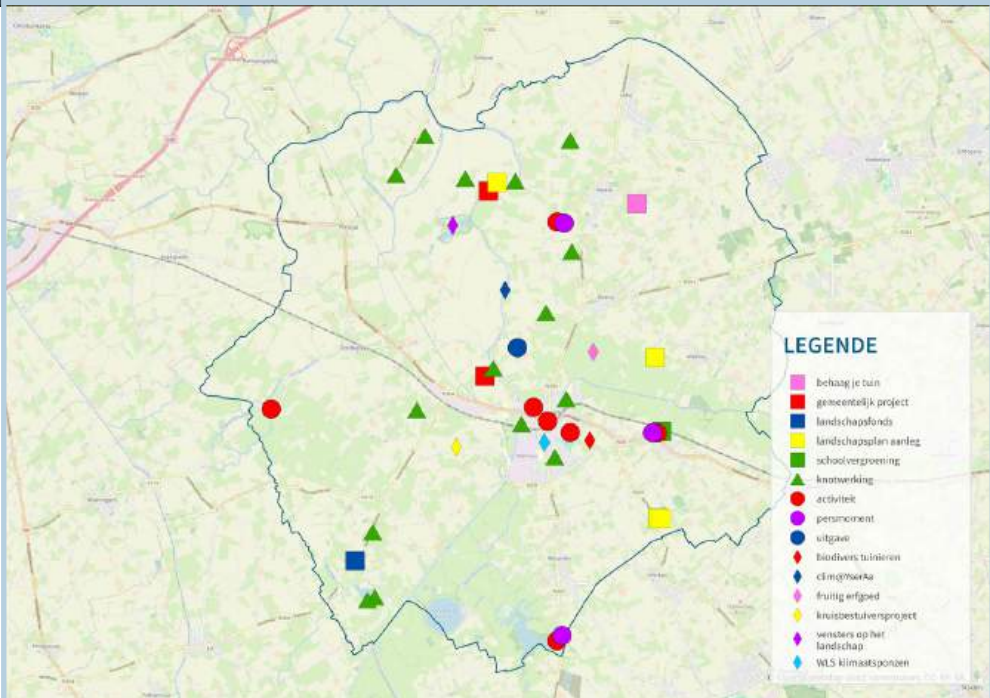
# DIKSMUIDE

2025

Vrijwilligersfeest in de Blankaart



## REGIONAAL LANDSCHAP WESTHOEK AAN DE SLAG:





KRUISBESTUIVERS

2 PLANTDAGEN

LEADER FRUITIG  
ERFGOED

2 GEMEENTELIJKE PROJECTEN

43



NIEUWE  
hoogstamfruitbomen

6.155

stuks bosgoed  
aangeplant

234 KNOTBOMEN  
onderhouden



1.128 M

HAAG GESCHOREN

86



NIEUWE  
hoogstambomen

280 M<sup>2</sup>

HOUTKANT AANGEPLANT

122

KLIMPLANTEN

4 landschaps(bedrijfs)plannen  
in uitvoering



233M

HAAG GESCHOREN

3 (VORMINGS)ACTIVITEITEN

Met 86 deelnemers

Meer weten?

Regionaal Landschap Westhoek vzw | 0489 86 66 83 | [info@rlwesthoek.be](mailto:info@rlwesthoek.be) | [www.rlwesthoek.be](http://www.rlwesthoek.be)



**WESTHOEK**  
REGIONAAL LANDSCHAP





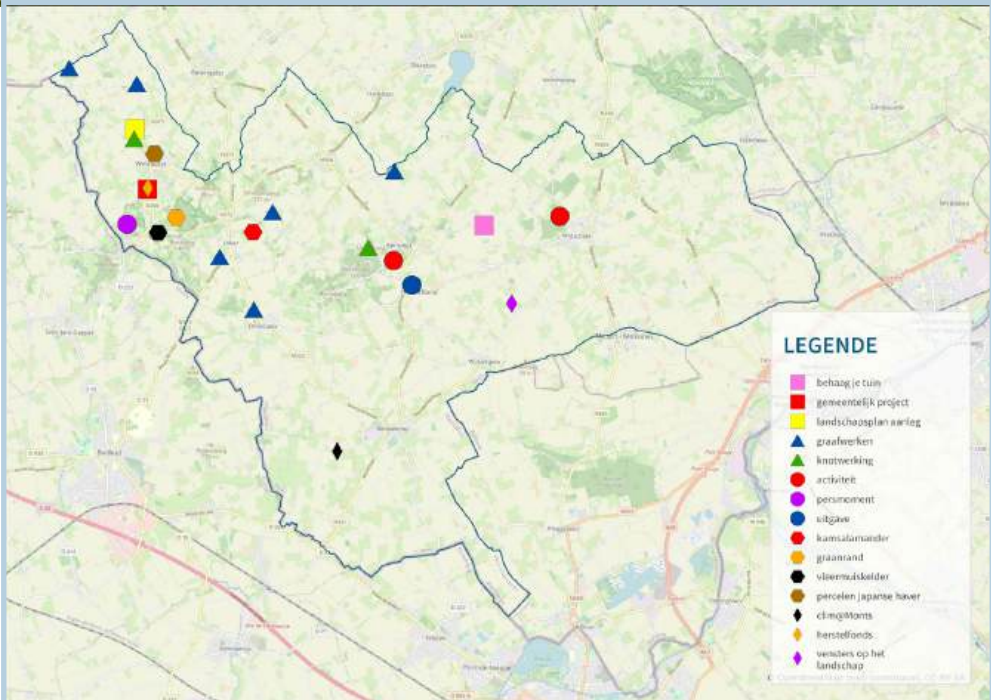


# HEUVELLAND

2025

*Boshyacintenfestival*

## REGIONAAL LANDSCHAP WESTHOEK AAN DE SLAG:





2 LANDBOUWERS ZAAIDEN  
11,32 HA JAPANESE HAVER

INTERREG  
CLIM@MONTS

BEHAAG JE TUIN

GEMEENTELIJKE PROJECT

1.455

stuks bosgoed  
aangeplant

8

KNOTBOMEN  
ONDERHOUDEN



190 M

HAAG EN HEG  
AANGEPLANT

18.725 M TRAGE WEGEN  
GEMAAID



14.578 M

HAAG GESCHOREN

32

KLIPLANTEN

6

NIEUWE  
hoogstambomen



5 POELN GERUIMD

2 (VORMINGS)ACTIVITEITEN

Met 625 deelnemers

1 landschaps(bedrijfs)plan in uitvoering

Meer weten?

Regionaal Landschap Westhoek vzw | 0489 86 66 83 | info@rlwesthoek.be | www.rlwesthoek.be



WESTHOEK  
REGIONAAL LANDSCHAP



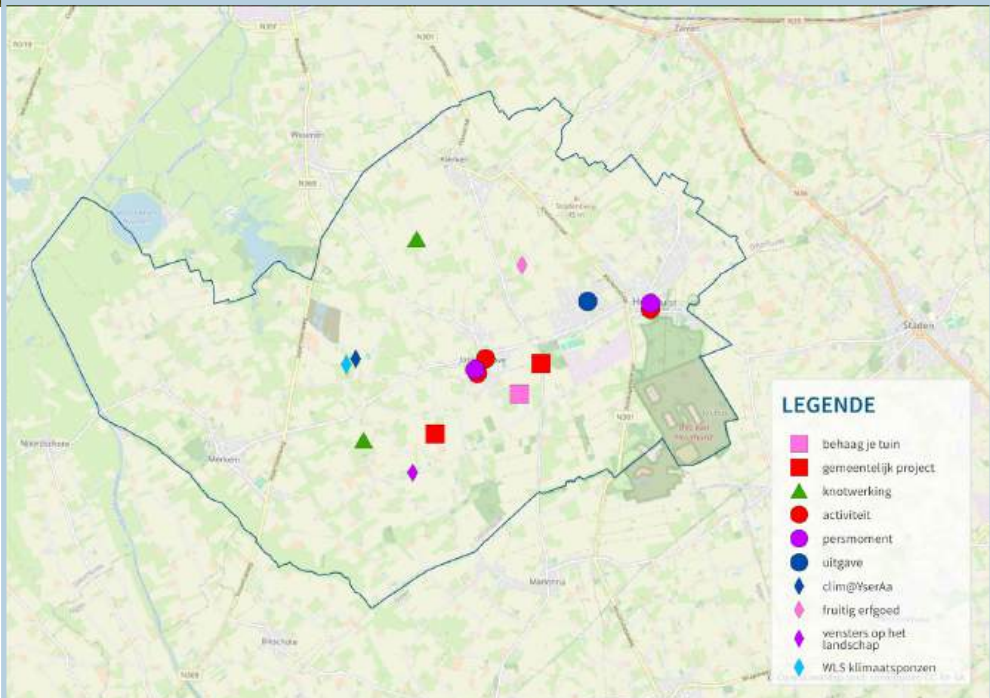


# HOUTHULST

2025

*Houthulst op z'n Zondags*

## REGIONAAL LANDSCHAP WESTHOEK AAN DE SLAG:





# LEADER FRUITIG ERFGOED

BEHAAG JE TUIN

2 GEMEENTELIJKE PROJECTEN

520

*stuks bosgoed  
aangeplant*

3 (VORMINGS)ACTIVITEITEN

*Met 835 deelnemers*

 **400 M**  
HAAG GESCHOREN

**3**  
KLIMPLANTEN



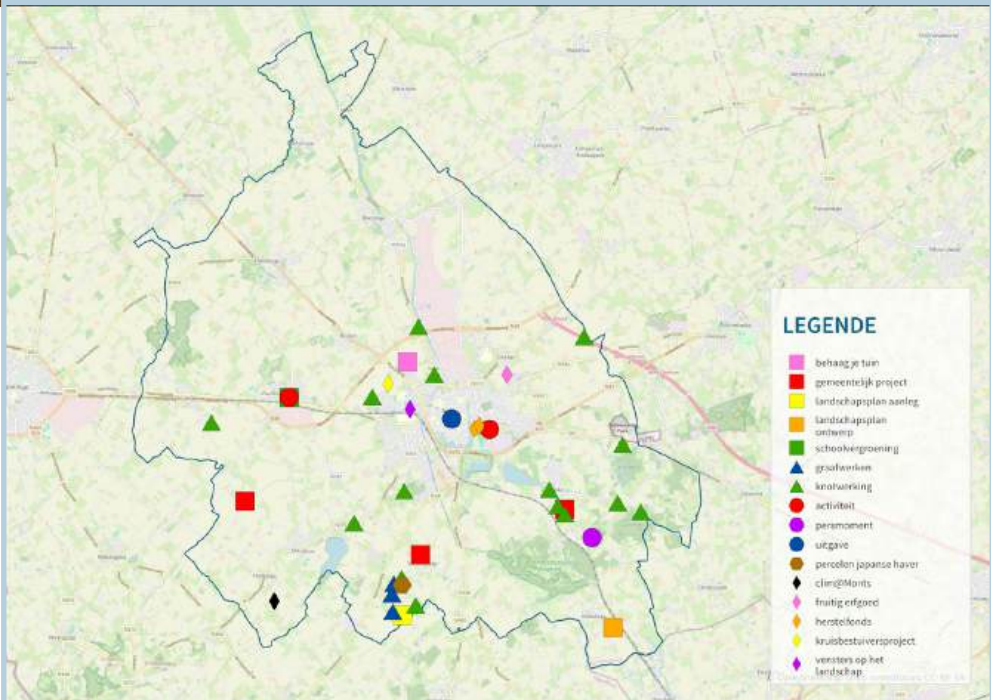
# IEPER

2025

Aanplant geboortebomen i.k.v. Houtkantenplan



## REGIONAAL LANDSCHAP WESTHOEK AAN DE SLAG:





KRUISBESTUIVERS

I PLANTDAG

LEADER FRUITIG  
ERFGOED

INTERREG  
CLIM@MONTs

BEHAAG JE TUIN

3 GEMEENTELIJKE PROJECTEN

5.395

*stuks bosgoed  
aangeplant*

645 M<sup>2</sup>

HOUTKANT AANGEPLANT

126 KNOTBOMEN  
*onderhouden*



1.540 M

HAAG EN HEG  
AANGEPLANT

15.133 TRAGE WEGEN  
GEMAAID

1 landschaps (bedrijfs) plan getekend

70

NIEUWE

hoogstambomen



3 LANDBOUWERS ZAAIDEN  
9,77 HA JAPANESE HAVER



4.590 M

HAAG GESCHOREN

78

KLIPLANTEN

3 POELN GEGRAVEN

3 POELN GERUIMD

Meer weten?

Regionaal Landschap Westhoek vzw | 0489 86 66 83 | [info@rlwesthoek.be](mailto:info@rlwesthoek.be) | [www.rlwesthoek.be](http://www.rlwesthoek.be)



**WESTHOEK**  
REGIONAAL LANDSCHAP





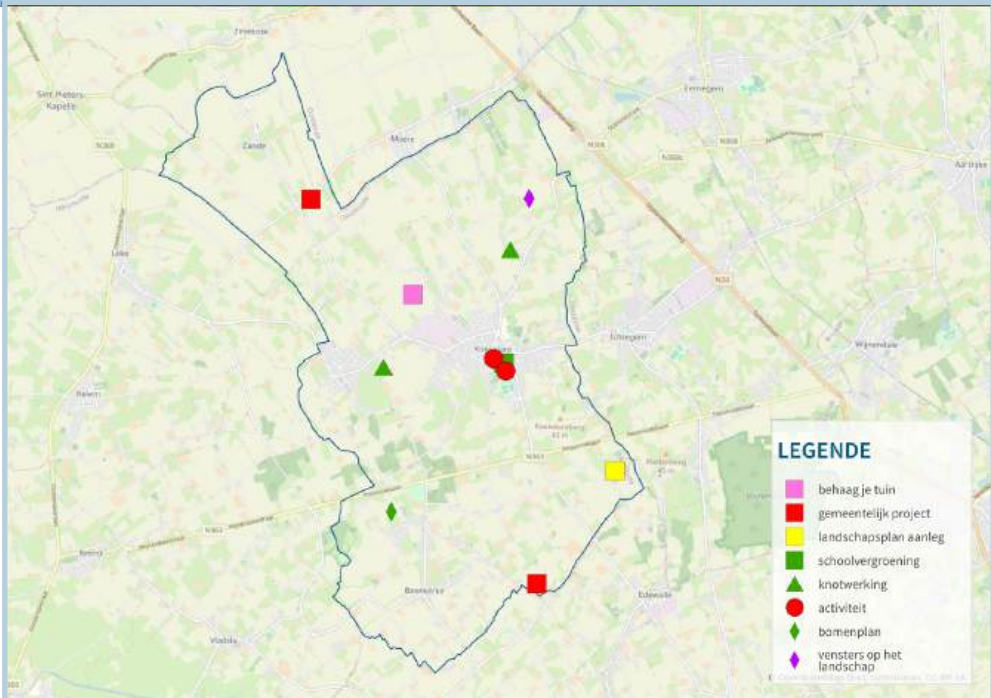
# KOEKELARE

2025

Plantdag i.k.v. schoolvergroening



## REGIONAAL LANDSCHAP WESTHOEK AAN DE SLAG:





# I PLANTDAG

## BOMENPLAN

## 2 GEMEENTELIJKE PROJECTEN

**3.765**

*stuks bosgoed  
aangeplant*

**10 KNOTBOMEN**  
onderhouden



**887 M**

HAAG EN HEG  
AANGEPLANT

**3**

NIEUWE  
hoogstambomen



1 landschaps(bedrijfs)plan in uitvoering

**1 (VORMINGS)ACTIVITEIT**  
*Met 25 deelnemers*



**133 M**

HAAG GESCHOREN

**4**

KLIMPLANTEN



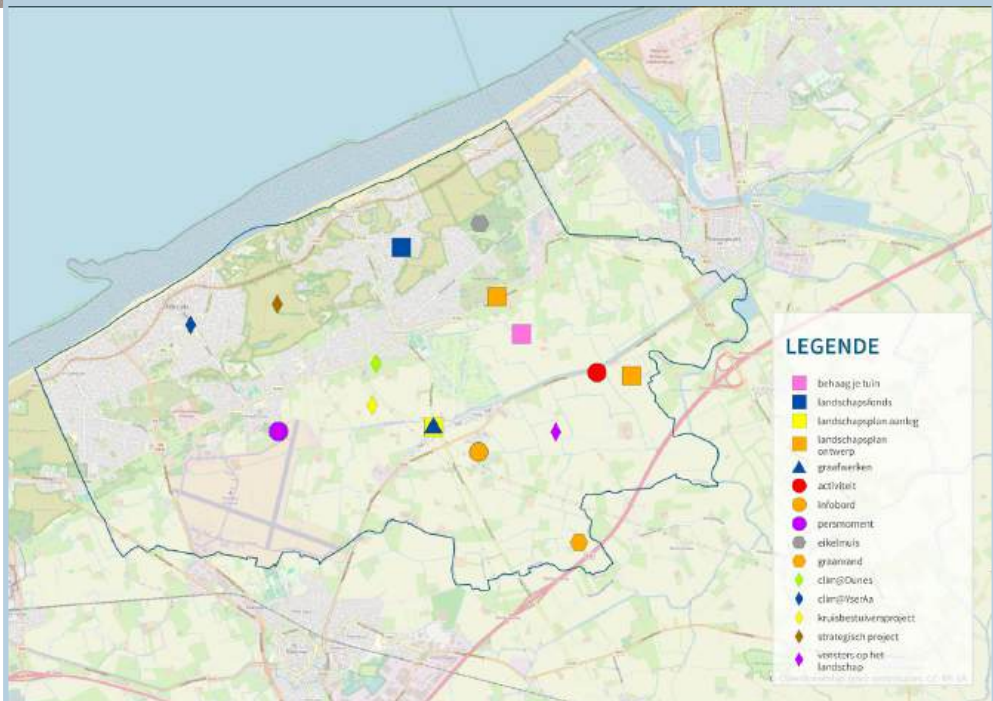
# KOKSIJDE

2025

Stuurgroep Strategisch Project



## REGIONAAL LANDSCHAP WESTHOEK AAN DE SLAG:



BEHAAG JE TUIN

KRUISBESTUIVERS

INTERREG  
CLIM@DUNES

STRATEGISCH PROJECT  
WESTKUSTDUINEN

3.590

*stuks bosgoed  
aangeplant*

300 M<sup>2</sup>

HOUTKANT AANGEPLANT



1.075 M

HAAG EN HEG  
AANGEPLANT

I (VORMINGS)ACTIVITEIT  
*Met 17 deelnemers*

2 landschaps(bedrijfs)plannen  
in uitvoering

137

NIEUWE  
hoogstambomen



39

KLIPLANTEN

I POEL GEGRAVEN

Meer weten?

Regionaal Landschap Westhoek vzw | 0489 86 66 83 | [info@rlwesthoek.be](mailto:info@rlwesthoek.be) | [www.rlwesthoek.be](http://www.rlwesthoek.be)



**WESTHOEK**  
REGIONAAL LANDSCHAP

west-vlaanderen  
het groen van de kust



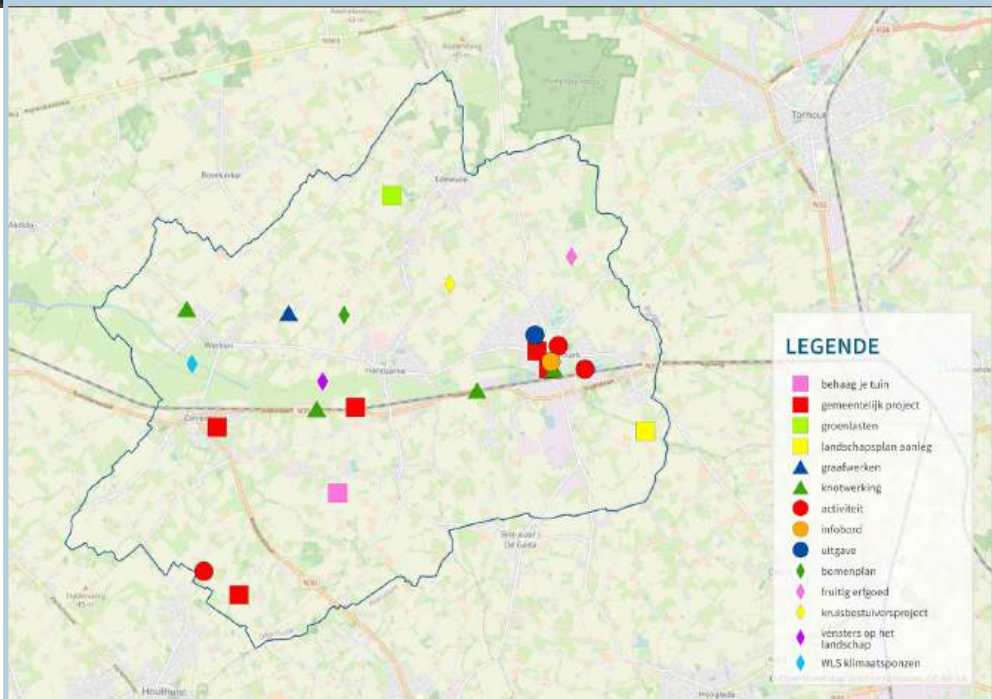


# KORTEMARK

2025

Werken aan gemeentelijk project Albatros

## REGIONAAL LANDSCHAP WESTHOEK AAN DE SLAG:





KRUISBESTUIVERS

BOMENPLAN

LEADER FRUITIG  
ERFGOED

1.868

*stuks bosgoed  
aangeplant*

5 GEMEENTELIJKE PROJECTEN

325 M<sup>2</sup>

HOUTKANT AANGEPLANT

113 KNOTBOMEN  
*onderhouden*



76 M

HAAG EN HEG  
AANGEPLANT

360 M

*gracht geruimd*

1 landschaps (bedrijfs) plan in uitvoering

109



NIEUWE  
hoogstambomen

56

KLIMPLANTEN

3 (VORMINGS)ACTIVITEITEN

*Met 57 deelnemers*

Meer weten?

Regionaal Landschap Westhoek vzw | 0489 86 66 83 | [info@rlwesthoek.be](mailto:info@rlwesthoek.be) | [www.rlwesthoek.be](http://www.rlwesthoek.be)



**WESTHOEK**  
REGIONAAL LANDSCHAP





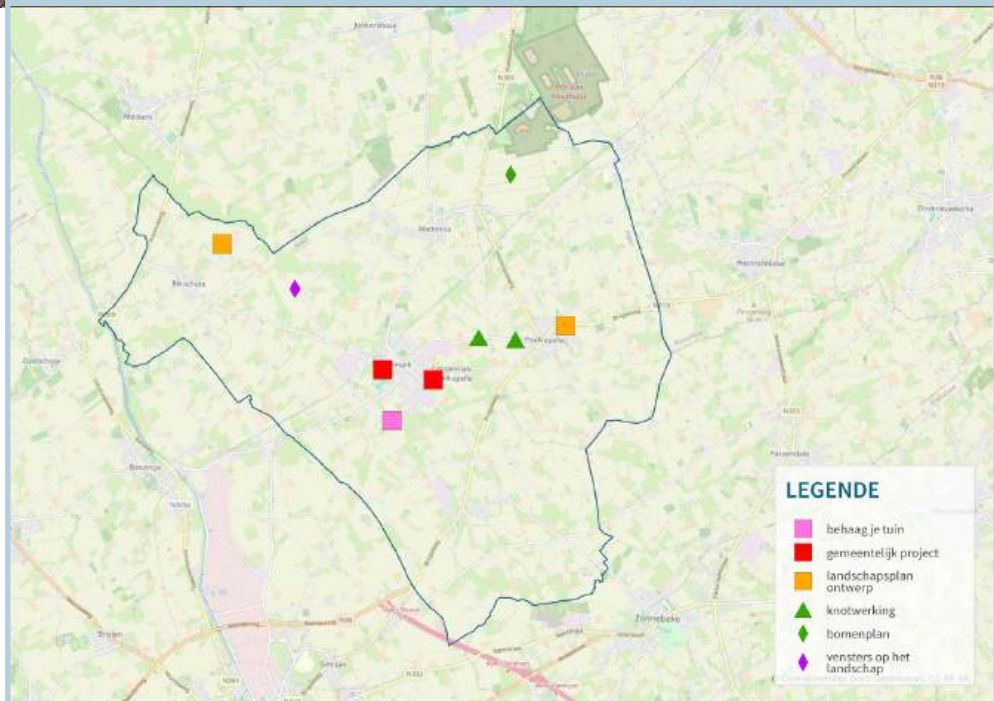
# LANGEMARK-POELKAPELLE

## 2025

*Inspectie snoeiwerken i.k.v. Bomenplan*



### REGIONAAL LANDSCHAP WESTHOEK AAN DE SLAG:





# BOMENPLAN

## 2 GEMEENTELIJKE PROJECTEN

20 KNOTBOMEN  
onderhouden

960  
stuks bosgoed  
aangeplant

 675 M  
HAAG GESCHOREN

45  
SCHADUWBOMEN

15   
NIEUWE  
hoogstambomen

30  
KLIMPLANTEN

Meer weten?

Regionaal Landschap Westhoek vzw | 0489 86 66 83 | [info@rlwesthoek.be](mailto:info@rlwesthoek.be) | [www.rlwesthoek.be](http://www.rlwesthoek.be)



**WESTHOEK**  
REGIONAAL LANDSCHAP



west-vlaanderen  
de provincie van de toekomst



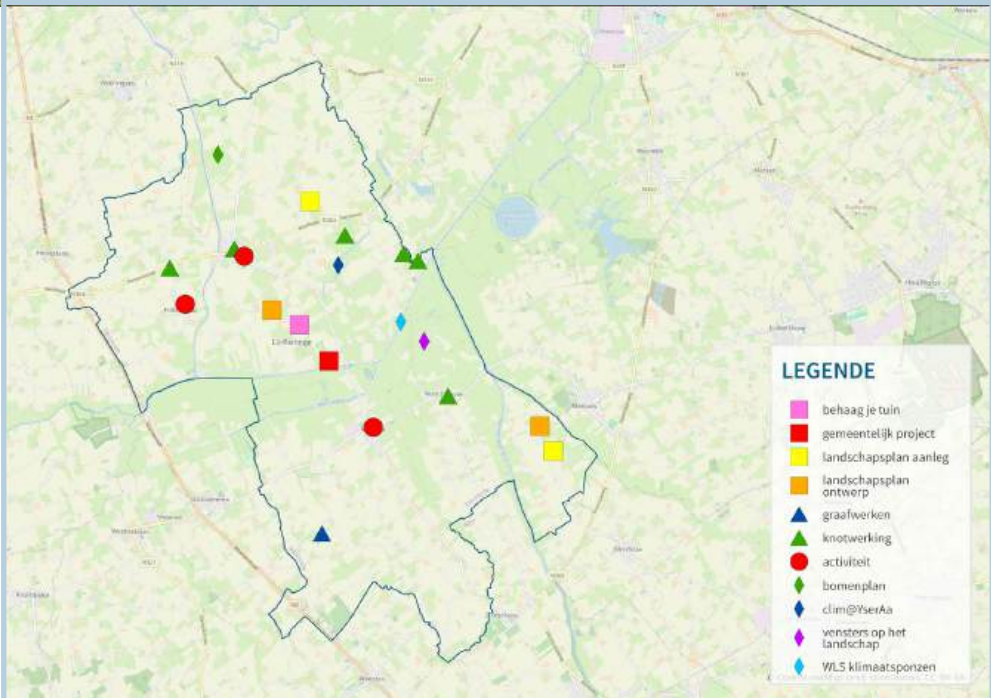
# LO-RENINGE

2025

Opnames 'Provinciaal Domein' voor reclame theaterwandelingen



## REGIONAAL LANDSCHAP WESTHOEK AAN DE SLAG:





# BOMENPLAN

## GEMEENTELIJK PROJECT

2.515

*stuks bosgoed  
aangeplant*

590 M<sup>2</sup>

HOUTKANT AANGEPLANT

153 KNOTBOMEN  
onderhouden



433M

HAAG GESCHOREN

4 landschaps(bedrijfs)plannen getekend



276 M

HAAG EN HEG  
AANGEPLANT

93

NIEUWE  
hoogstambomen



10

KLIPLANTEN

1 POEL GERUIMD

3 (VORMINGS)ACTIVITEITEN

*Met 947 deelnemers*

Meer weten?

Regionaal Landschap Westhoek vzw | 0489 86 66 83 | [info@rlwesthoek.be](mailto:info@rlwesthoek.be) | [www.rlwesthoek.be](http://www.rlwesthoek.be)



**WESTHOEK**  
REGIONAAL LANDSCHAP

west-vlaanderen  
het gemeentelijk landschap





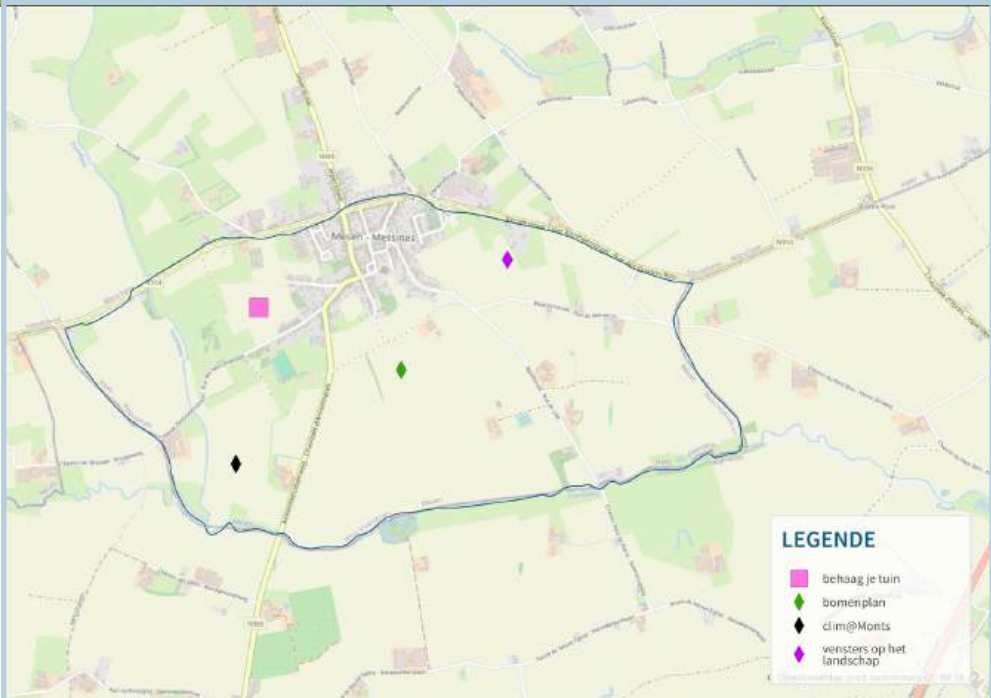
# MESEN

2025

Terreinbezoek i.k.v. Herstelfonds



## REGIONAAL LANDSCHAP WESTHOEK AAN DE SLAG:



BEHAAG JE TUIN

# BOMENPLAN

240

*stuks bosgoed  
aangeplant*

Meer weten?

Regionaal Landschap Westhoek vzw | 0489 86 66 83 | [info@rlwesthoek.be](mailto:info@rlwesthoek.be) | [www.rlwesthoek.be](http://www.rlwesthoek.be)



**WESTHOEK**  
REGIONAAL LANDSCHAP



west-vlaanderen  
de gewestelijke overheid



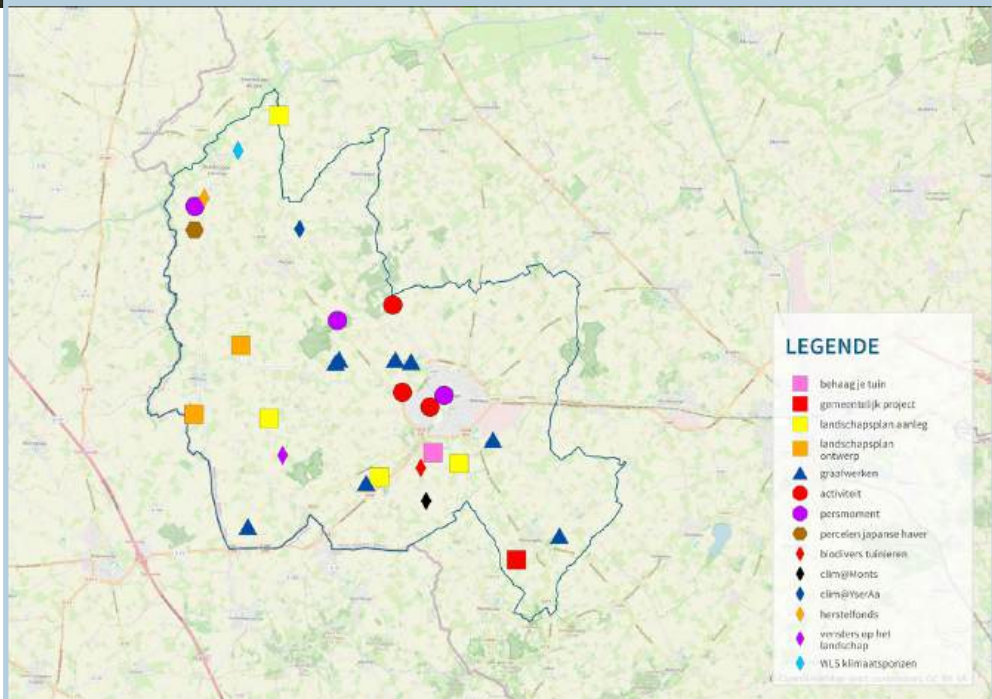
# POPERINGE

2025

*Vorming haagvlechten*



## REGIONAAL LANDSCHAP WESTHOEK AAN DE SLAG:





6 LANDBOUWERS ZAAIDEN  
15,25 HA JAPANESE HAVER

GEMEENTELIJK PROJECT

15

NIEUWE  
hoogstamfruitbomen



1.325

stuks bosgoed  
aangeplant

1.100M<sup>2</sup>

HOUTKANT AANGEPLANT

129 KNOTBOMEN  
onderhouden

4 landschaps(bedrijfs)plannen  
in uitvoering



110 M

HAAG EN HEG  
AANGEPLANT

19.932 M TRAGE WEGEN  
GEMAAID

55

KLIMPLANTEN

36

NIEUWE  
hoogstambomen



9 POELN GERUIMD



11.986 M

HAAG GESCHOREN

3 (VORMINGS)ACTIVITEITEN

Met 189 deelnemers



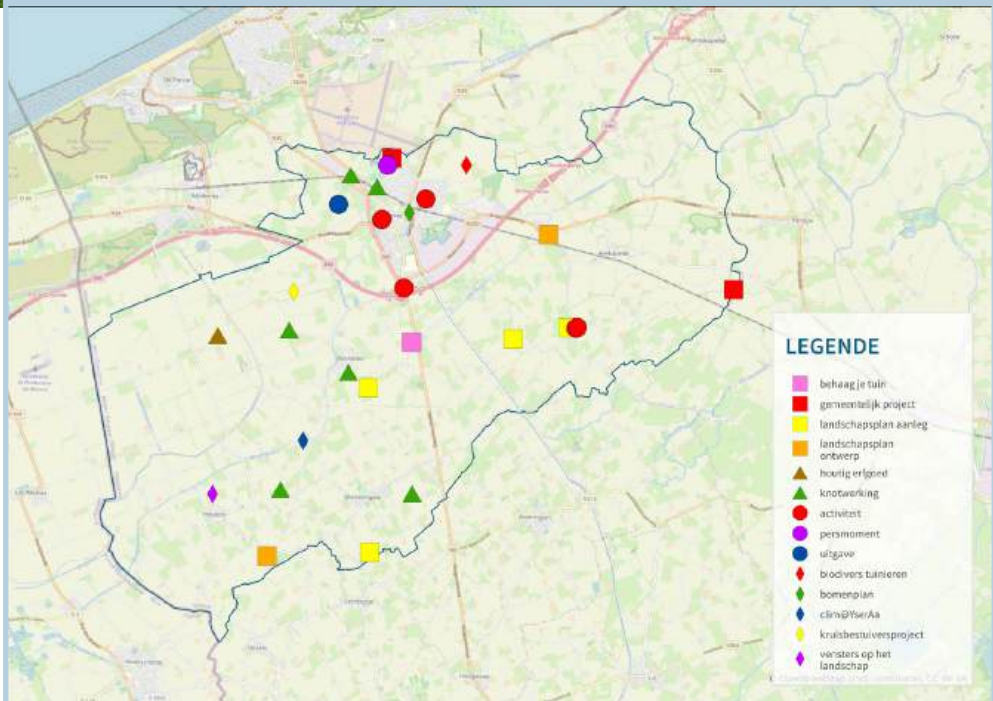


# VEURNE

2025

*Insectenhotel vullen*

## REGIONAAL LANDSCHAP WESTHOEK AAN DE SLAG:





KRUISBESTUIVERS

HOUTIG  
ERFGOED

# BOMENPLAN

2 GEMEENTELIJKE PROJECTEN

INTERREG  
CLIM@DUNES

INTERREG  
CLIM@YSERAA

790 M<sup>2</sup>  
HOUTKANT AANGEPLANT

54 KNOTBOMEN  
onderhouden

26   
NIEUWE  
hoogstambomen

56  
KLIMPLANTEN

4 landschaps(bedrijfs)plannen  
in uitvoering

75  
SCHADUWBOMEN

2.400  
stuks bosgoed  
aangeplant

4 (VORMINGS)ACTIVITEITEN  
Met 133 deelnemers

Meer weten?

Regionaal Landschap Westhoek vzw | 0489 86 66 83 | [info@rlwesthoek.be](mailto:info@rlwesthoek.be) | [www.rlwesthoek.be](http://www.rlwesthoek.be)



**WESTHOEK**  
REGIONAAL LANDSCHAP

**west-vlaanderen**  
het gemeentelijk landschap





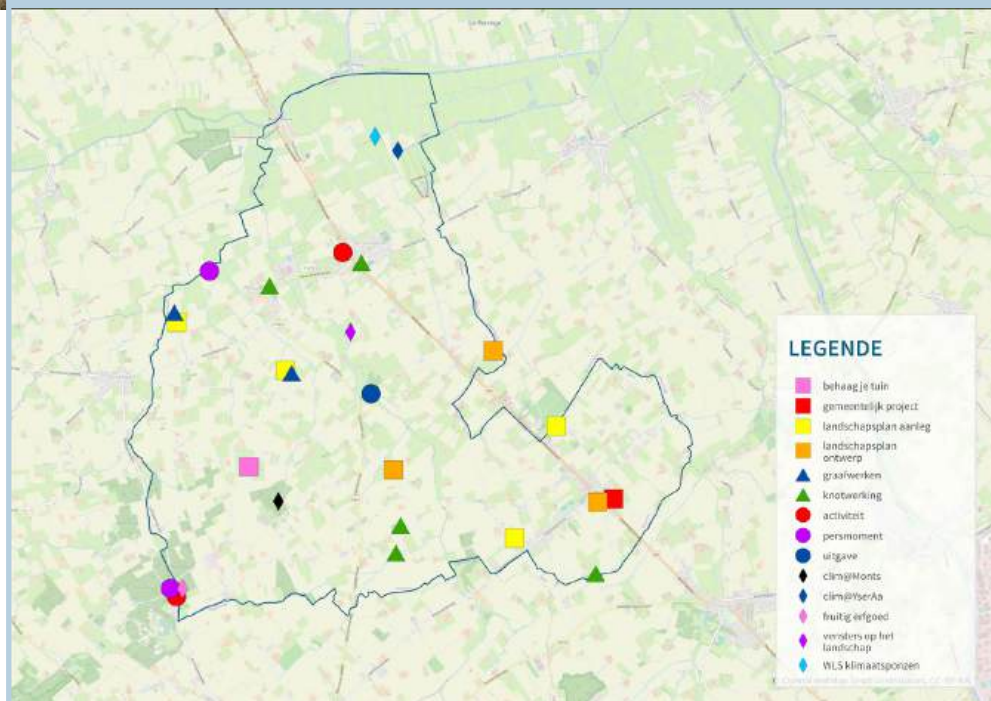
# VLETEREN

2025

*Praktijkles knotcursus*



## REGIONAAL LANDSCHAP WESTHOEK AAN DE SLAG:





BEHAAG JE TUIN

LEADER FRUITIG  
ERFGOED

1.470

stuks bosgoed  
aangeplant

GEMEENTELIJK PROJECT

5.075 M  
HAAG GESCHOREN

300 M<sup>2</sup>  
HOUTKANT AANGEPLANT

40 KNOTBOMEN  
onderhouden

725 M  
HAAG EN HEG  
AANGEPLANT

6  
KLIMPLANTEN

32  
NIEUWE  
hoogstambomen

2 POELEN GERUIMD

4 landschaps(bedrijfs)plannen  
in uitvoering

1 (VORMINGS)ACTIVITEIT  
Met 28 deelnemers



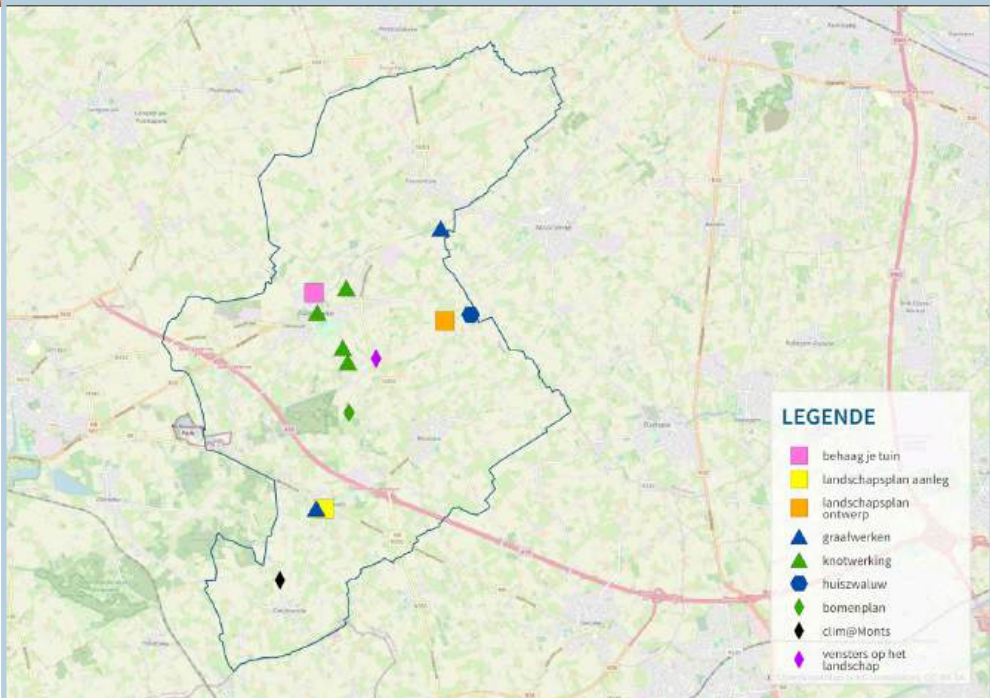
# ZONNEBEKE

2025

Algemene Vergadering Regionaal Landschap Westhoek vzw



## REGIONAAL LANDSCHAP WESTHOEK AAN DE SLAG:





BEHAAG JE TUIN

# BOMENPLAN

3 KUNSTNESTEN  
GEPLAATST

1.465

*stuks bosgoed  
aangeplant*

1.139 M<sup>2</sup>

HOUTKANT AANGEPLANT

40 KNOTBOMEN  
onderhouden

12



NIEUWE  
hoogstamfruitbomen

52



NIEUWE  
hoogstambomen

2.782 M

HAAG GESCHOREN

43

KLIPLANTEN

2 POEL GERUIMD/GEGRAVEN

1 landschaps(bedrijfs)plan getekend



## BOUWEN

2025

Samen met alle bewoners van het platteland bouwen we aan een duurzaam landschap: we planten hagen, bomenrijen en boomgaarden aan, graven poelen en staan in voor het onderhoud hiervan. We brengen partners samen en versterken zo natuur, landbouw, erfgoed, streekidentiteit, klimaat ...

*Aanplanting i.k.v. project Landschapsfonds Westhoek*



## GEMEENTELIJK PROJECT ALBATROS

'Water' staat centraal in dit gemeentelijk project. Voordien was dit een nat terrein en kon je niks doen op de grond. Nu loopt het water al netjes in de gracht en bij te veel water loopt het over naar de visvijver. Water is volledig geïntegreerd in het spel- en genietmoment. Het is onze bedoeling dat het duidelijk aanwezig is op het terrein en mensen er ook door bewegen. Rond de speelelementen is er een **watergracht** gegraven die dient als buffer voor overtollig water.

De twee aanwezige **vlonders** brengen rust op het terrein. Eén is een renovatie, waar vroeger een 8-hoekig prieeltje op stond. De aannemer stelde voor een 8-hoekige bank te bouwen op het platform, als knipoog naar het prieeltje. Om bij de tweede vlonder te komen moet je rond de vijver wandelen. Deze geeft je een prachtig zicht op de vijver en de oude populieren die ernaast groeien.

In het midden van het terrein loopt er een grintweg naar het Chirolokaal, deze werd **onthard** zodat we van de twee terreinen één kunnen maken. Aan de andere kant van het terrein werd er een nieuwe autoweg aangelegd



*Speelelementen op site Albatros*

in een halfverharding, waar je makkelijk kan oprijden om zaken te leveren of af te halen bij het Chirolokaal. Daaropvolgend werd er ook een zone verhard (halfverharding) voor de fietsenstalling.

Ondertussen staan er ook **speelelementen** op de speelheuvels. Vier van de zes petanquebanen onthardden we. Er is meer plaats voor beplantingen die komend voorjaar worden uitgevoerd. Nadat alles is aangeplant en aangelegd, zullen we de omheining van de hondenspeelweide opnieuw plaatsen en kunnen ook viervoeters ravotten in de watergracht en op de speelheuvel.

Het is een plek waar je echt een **combinatie** vindt van **spel en rust**. Op 9 mei 2026 wordt het nieuwe ontdekkingsterrein officieel geopend. Je kan er het nieuwe insectenhotel mee helpen opvullen, spelen op de nieuwe houten speelelementen, genieten van de rust langs de vijver etc.

## NIEUWBOUW- VLEERMUISKELDER IN HEUVELLAND

Vleermuizen hebben nood aan meer dan enkel een uitgestrekt groenblauw netwerk om zich door het landschap te verplaatsen. Ze hebben ook **veilige, stabiele plekken nodig om de**

**winter door te brengen**. In 2025 realiseerde Regionaal Landschap Westhoek samen met een particuliere eigenaar in Heuveland een nieuwe vleermuiskelder. Zulke ondergrondse verblijfplaatsen zijn van groot belang voor soorten als de baardvleermuis, watervleermuis en gewone grootoorvleermuis. Deze speciaal ontworpen kelder boost de natuurlijke





Vleermuiskelder

omstandigheden van een grot of oude kelder na en biedt zo een duurzame winterverblijfplaats voor verschillende vleermuissoorten.

Binnenin de kelder zorgen ruwe wanden, open spleten en andere weggroepmogelijkheden voor een **gevarieerd microklimaat** waarin vleermuizen zich gemakkelijk kunnen vasthechten. Door deze zorgvuldige inrichting

blijft de temperatuur stabiel en is er voldoende luchtvochtigheid om de dieren veilig te laten overwinteren.

De bouw van deze vleermuiskelder werd mogelijk gemaakt dankzij financiële steun van het Interreg FWVI VI-project Clim@Monts. De vrijwilligers van de Vleermuizenwerkgroep van Natuurpunt voeren jaarlijks **wintertellingen** uit en brengen zo in kaart welke vleermuissoorten de talrijke winterobjecten gebruiken. Dankzij hun expertise krijgen we waardevolle inzichten in de effectiviteit van deze nieuwe verblijfplaats en kunnen we het ontwerp en beheer van toekomstige kelders nog beter afstemmen op de noden van vleermuizen.



## PROJECT IN DE KIJKER

### BEHAAG JE TUIN

Ook in 2025 rondde we Behaag Je Tuin weer met succes af. Deze keer boden we geen hoogstamfruitbomen aan, maar dat hield de inwoners niet tegen om te blijven bestellen bij Behaag Je Tuin. Er is **2,5 km aan hagen en heggen** geplant, 5.340m<sup>2</sup> houtkanten en vogelbosjes, 244 hoogstamloofbomen, 516 klimplanten, 17 wilgenhutten/-tunnels, 62 meerstammen en 1.320 vaste planten i.k.v. Beduin Je Tuin.

De actie biedt mensen in heel de Westhoek een ruim assortiment **inheems plantgoed** aan, voor een aangename groepsactieprijs. Waar het Regionaal Landschap Westhoek normaal werkt in het buitengebied, kunnen we ook op deze manier inheemse planten en een juiste visie aanbieden in kleinere tuinen. Want **ook in kleine tuinen** kan je een verschil maken. Denk aan bestuivers die nood hebben



Startschot Behaag je tuin tijdens de Open Tuindag in Houthulst

aan vroegbloeiende planten of vogels die nu en dan wel een besje lusten. Diversiteit is een noodzaak in onze tuinen en door middel van de juiste soorten en de gemengde haag-/heg- en houtkantpakketten bereiken we dat doel.

Uit de cijfers van dit jaar blijkt dat er nog altijd interesse is om de tuin te vergroenen en aan te vullen met diverse soorten.

## PROJECT IN DE KIJKER

### SCHOOLVERGROENING

In het voorjaar van 2025 organiseerden we in totaal drie **plantdagen** met enthousiaste leerlingen en hun leerkrachten. Tijdens een plantdag leren de kinderen hoe belangrijk een groene speelomgeving is en hoe je de plantjes in de grond moet planten. Aan de hand van spelletjes planten ze hun eigen speelbos, haag of bomen aan.

In de Regenboog te Koekelare is de plantdag gestart met een primeur, waar we voor het eerst een **wilgentunnel** hebben gebouwd met maar liefst drie ingangen. Een uitdaging en leuke aanvulling voor de speelplaats. Deze werd verder aangevuld met een speelbosje rond het voetbalveld en een mooie fruitboomgaard.

Ook in Esen, in de Verrekijker, werd er een groot **speelbos** aangeplant, ondanks de beperkte plaats. Daar werden er zelfs met de kleinsten van de school plantjes geplant, wat een hele uitdaging was! Het enthousiasme



*Plantdag Koekelare*

van de kinderen was fantastisch. Het is altijd een plezier om te zien hoe de kinderen ervan genieten en die dag blijven onthouden.

Waar het in Esen een kleine plantdag was, bleek het tegenovergestelde in de school GO! Groei te Vlamertinge. Daar hebben we in een volledige dag het hele terrein aangeplant. Het was een gigantische actie waar elke klas én vrijwilligers aan hebben geholpen.

## PROJECT IN DE KIJKER

### TWEE PROJECTEN LANDSCHAPSFONDS WESTHOEK

Dit jaar hielden twee initiatiefnemers een crowdfundingactie binnen het Landschapsfonds Westhoek. Enerzijds zamelde de Scouts van Oostduinkerke maar liefst 11.500 euro in. Hun doelbedrag was 10.000 euro waarbij ze de helft krijgen van het Landschapsfonds Westhoek (in dit geval dus 5.000 euro), op voorwaarde dat ze de andere helft zelf konden bijeen krijgen. Met 6.500

euro op de crowdfundingsteller lukte hen dat dus met sprekend gemak. 90 supporters hielpen hen hierbij. Met het verzamelde geld zal de Scouts van Oostduinkerke een **natuurlijke speelzone aanleggen** rond hun nieuwbouw lokaal. Ze bouwen verschillende natuurlijke spelprismen zoals stapstammen, balanceerpalen en heuvels met een natuurlijke tribune. Door de ruimte natuurlijk aan te kleden met houtkanten, lang grasland, een speelbosje en enkele (klim)bomen creëren ze een meerwaarde voor de fauna, flora en natuurontdekking in de omgeving. De initiatiefnemers dienden hun project in 2024 al in, maar hielden hun





Aanplanting bij de Scouts van Oostduinkerke

crowdfundingscampagne bewust pas dit jaar, rekening houdend met de bouwwerken aan hun lokaal.

## PROJECT IN DE KIJKER

### OPROEP WIJNBOUWERS

Het Interreg FWVI VI-project Clim@Monts heeft als doel om de natuur te versterken en het landschap te behouden in het grensoverschrijdende gebied van de West-Vlaamse Heuvels. We zetten o.a. gericht in op het **realiseren van aanplantingen en concrete acties om het ecologisch netwerk te versterken**, samen met inwoners en gebruikers. Vanuit Regionaal Landschap Westhoek wordt de focus gelegd op **drie specifieke doelgroepen**: wijnbouwers, paardenhouders en vakantieverblijven. Op basis van beschikbare gegevens (binnen RLW maar ook binnen partnerorganisaties zoals Westtoer) werden lijsten en GIS-kaarten opgemaakt waarop de doelgroepen worden weergegeven. Dit kaartmateriaal, aangevuld met de lijst met adres- en contactgegevens, zal dienen als basis om deze drie doelgroepen

Daarnaast kwam er ook een gloednieuw initiatief binnen: (bl)ommetjes van Nieuwkapelle, waarbij de initiatiefnemers drie grote doelen hadden: een **krokusdorp** aanleggen, een **ooievaarspaal** bouwen en een **kapel restaureren**. Ze hadden hiervoor 6.000 euro nodig. Helaas viel het aantal supporters (15) tegen en zo haalden ze via crowdfunding slechts 2.800 euro op i.p.v. 3.000 euro. De regel is dat een project geslaagd is wanneer het minimum 80% ophaalt. Dat was hier wel degelijk het geval, dus dan verdubbelt het Landschapsfonds Westhoek het opgehaalde bedrag. Dit project kreeg dus 5.600 euro en kan, mits enkele aanpassingen, toch grotendeels uitgevoerd worden.

Interreg  
EUROPE  
EUTOPIA  
Clim@Monts

westvlaanderen  
Regionaal Landschap

WESTHOEK  
Regionaal Landschap

« Om de biodiversiteit te stimuleren kozen we voor de aanleg van ettelijke kilometers hagen en houtkanten aan de rand van de wijngaarden. »

MARTIN BACQUAERT ingenieur - Oenoloog  
Windmolen, Entre-Deux-Monts, Westlauer

Kartje richting wijnbouwers



gericht aan te schrijven. **Alle wijnbouwers** uit het gebied (zo'n 30-tal) **ontvingen een oproep voor de aanleg van een landschapsplan**, ondersteund door een getuigenis van Martin Bacquaert (Entre-Deux-Monts). Hij zette de afgelopen jaren sterk in op de biodiversiteit en landschappelijke integratie van zijn percelen. Jammer genoeg reageerde slechts één wijnbouwer op deze specifieke oproep; bij tien anderen werden eerder al aanplantingen gerealiseerd.



*Geveltuin in Diksmuide*

EN VERDER...

In het kader van het Leader-project Biodivers Tuinieren in de Westhoek organiseerden we in Diksmuide een infoavond over **geveltuinen**. Tijdens de infosessie begeleidden we geïnteresseerden bij hun aanvraag voor een geveltuin en konden ze meteen plantgoed bestellen. De technische dienst van Diksmuide stond in voor de realisatie, wij voor de bedeling van het plantgoed. Uiteindelijk werden er 16 geveltuinen gerealiseerd.



Medefinancierd door  
de Europese Unie



Ook in 2025 werkten we samen met landbouwers aan het voorzien van **wintervoedsel voor akkervogels** zoals onze doelsoort, de geelgors. We zochten zelf interessant gelegen percelen in Alveringem, Heuveland, Ieper en Poperinge en deden het aanbod van gratis zaaigoed. 16 landbouwers tekenden in op ons project. In totaal werd 56,06 hectare ingezaaid met een mengsel van Japanse haver (98 %) en laagblijvende zonnebloemen (2%).

Meer weten?

Regionaal Landschap Westhoek vzw  
0489 86 66 83 | [info@rlwesthoek.be](mailto:info@rlwesthoek.be) | [www.rlwesthoek.be](http://www.rlwesthoek.be)



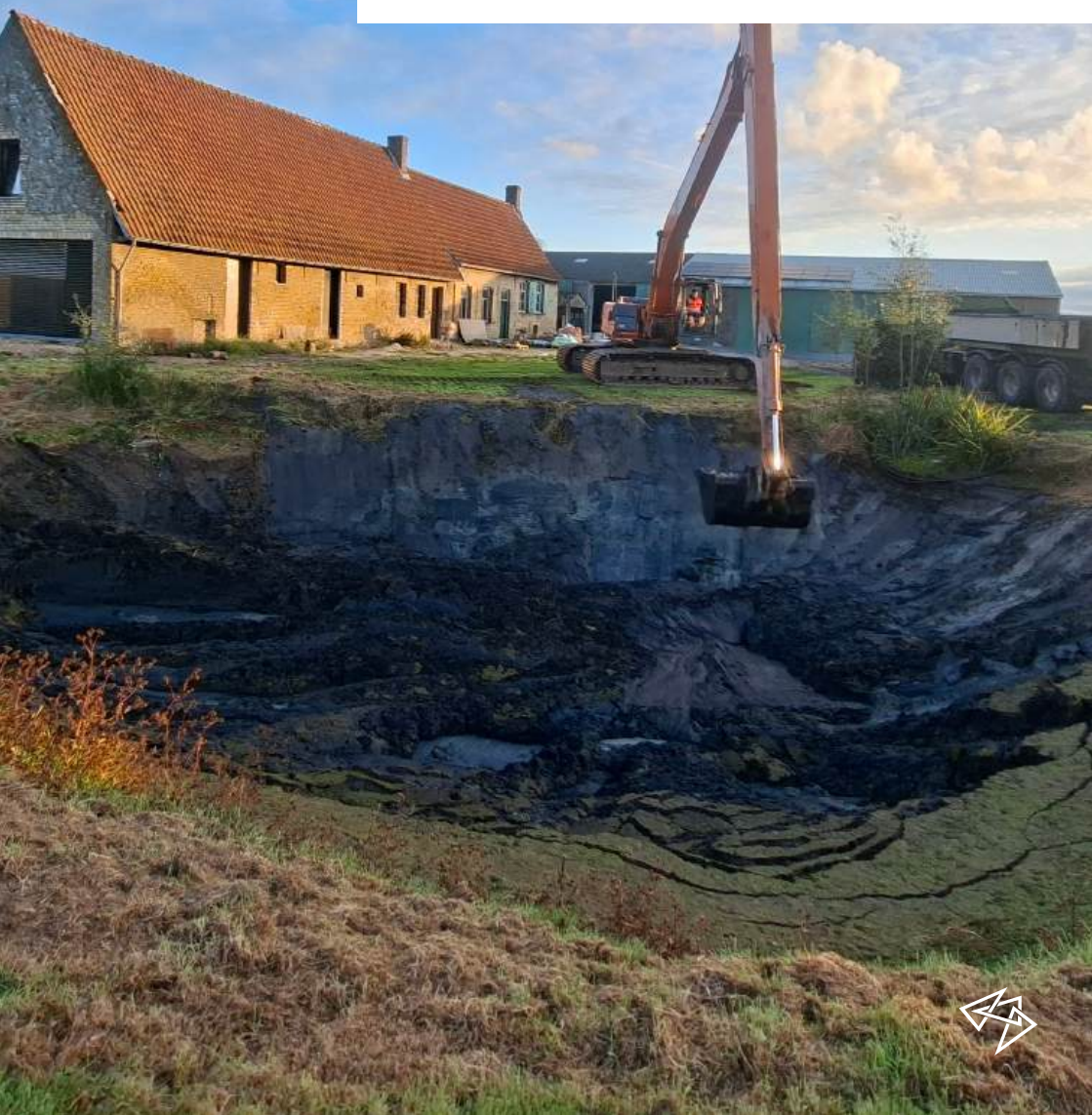


## BEHEREN

2025

Landschapsbeheer gebeurt door vrijwilligers (bijvoorbeeld knotwerking, tuincoaches ...), maar ook gemeenten maken gebruik van diensten (bijvoorbeeld bomenplan).

*Ruimen poel Lo-Reninge*



### GROENJOBS

Sinds 2023 stimuleert Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) via het project 'Groenjobs' duurzame tewerkstelling van personen met beperkte kansen op de arbeidsmarkt door hen in te schakelen voor **natuurwerken met een duidelijke meerwaarde voor het milieu**. Groenjobs vormen zo de link tussen sociale tewerkstelling en een beter leefmilieu/buitengebied.

Eind 2024 dienden we vanuit Regionaal Landschap Westhoek een aanvraag in op deze oproep en begin 2025 kregen we goedkeuring voor 9.000 uren Groenjobs (jaarlijks) voor de periode 2025 – 2028. Per gepresteerd uur krijgen we 8,75 euro subsidie.

We stuurden een prijsvraag uit en splitsten ons werkingsgebied op in drie zones met telkens een andere sociale tewerkstelling: zone kust (De Panne, Koksijde, Veurne) via Duinenwacht, zone noord (Alveringem, Diksmuide, Loozinge, Houthulst, Koekelare en Kortemark) via De Groene Kans en zone zuid (Poperinge, Ieper, Vleteren, Heuvelland, Mesen, Zonnebeke en Langemark-Poelkapelle) via Westlandia. Voor elke zone bieden we de werken aan aan € 20 per uur (incl. BTW). We spelen zo in op de specifieke **nood bij gemeenten om onderhoudswerken op het buitengebied**



*Sociale tewerkstelling aan het werk*

**tijdig en correct uit te voeren.** Het duurzame onderhoud van bomenrijen, houtkanten, knotbomen, hagen en wandelpaden kost een gemeente veel en vormt een grote uitdaging.

Wij helpen mee aan de opstart van de beheerwerken en volgen die verder op. Zo versterken we de omgevingskwaliteit. De Groenjobs zijn het vervolg van de vroegere LOB-werking (Loket Onderhoud Buitengebied). Hierin maakten we o.a. maaibeheerschema's op voor de wandelnetwerken en coördineerden we de beheertaken op de ruilverkavelingen in het noorden van de Westhoek.

### RUIMEN POELEN

Dit voorjaar lanceerden we voor het eerst een gerichte **oproep om bestaande poelen te ruimen**. Die oproep kaderde in de Interreg FLW1 VI-projecten Clim@YserAa en Clim@

Monts, alsook in het Project Waterlandschap Klimaatponzen in de Westhoek. We schreven landbouwers en particulieren aan bij wie in het verleden door ons een poel aangelegd werd. Daarnaast vroegen we aan de gemeenten uit de zuidelijke Westhoek om de oproep op te nemen in het gemeentelijk infoblad.



Door ophoping van sediment, bladresten en ander organisch materiaal kunnen **poelen dichtslibben, waardoor ze minder geschikt worden als leefgebied** voor amfibieën, zoals de kamsalamander. Door het ruimen van poelen herstellen we de poel tot op de oorspronkelijke diepte. Het slib blijft steeds ter plaatse en wordt in een dunne laag uitgespreid in de nabijheid van de poel. Dit jaar bleek ten gevolge van de langdurige droogte een ideaal jaar om poelen te ruimen. Heel wat van de poelen stonden (nog steeds) droog op het moment van de graafwerken, wat een vlotte uitvoering verzekerde.

Met **35 aanvragen** was de oproep een groot succes. Vijf aanvragen vielen af: twee doordat de aanvrager niet meer reageerde en drie na annulering door de aanvrager zelf. Daarnaast werden twee aanvragen geweigerd: tijdens de



*Ruimen poel Poperinge*

Voor zeven aanvragen kon nog geen terreinbezoek ingepland worden, waardoor die aanvragen op de wachtlijst terecht komen. Bij vier aanvragen ging het over een walgracht (2) of zeer grote poel (2). Voor de walgrachten besteden we begin 2026 een **slibanalyse** en -meting aan om de haalbaarheid van het project in te schatten. Voor de twee grote poelen, waarvan één in overstromingsgevoelig gebied, worden de mogelijkheden bekeken.



*Persmoment n.a.v. poelen ruimen*

terreinbezoeken bleek dat er bij één poel geen noodzaak was tot ruimen, bij een andere ging het over de herprofilering van een poel, wat vergunningsplichtig is. Bij één van de poelen bleek het te gaan over een gedeelde eigendom, waarbij het niet lukte de tweede eigenaar te bereiken.

In het kader van de oproep **ruimden we uiteindelijk 16 poelen en 1 walgrachtstructuur** in Alveringem, Heuvelland, Lo-Reninge, Poperinge en Vleteren. Daarnaast konden we ook buiten de oproep nog heel wat graafwerkzaamheden uitvoeren: de aanleg van 5 nieuwe poelen, de herprofilering (met vergunning) van 1 poel, het ruimen van 7 poelen en het herstel van een wedding en laantje.



## HOUTIG ERFGOED VEURNE

Het landschap van de Westhoek bevat ontelbare erfgoedelementen. Daarbij denken we vaak aan oude gebouwen, kapelletjes en hoeves, maar ook **bomen kunnen een belangrijke erfgoedwaarde hebben**. Voorbeelden hiervan zijn welkomstbomen aan hoeves, dreven, historische boomgaarden en kapelbomen. Over deze erfgoedbomen bestaat in de Westhoek momenteel slechts een beperkte dataset. Met 'Houtig erfgoed' willen we daar verandering in brengen.

Dit pilootproject werd opgestart in Veurne. We merkten dat op de hoeves in dit historische polderlandschap nog vaak typerende erfgoedelementen aanwezig zijn. Deze willen we systematisch **in kaart brengen, met een specifieke focus op bomen en houtige structuren**. Erfgoedbomen worden vaak geassocieerd met bomen met een bijzonder verhaal, maar het begrip erfgoedwaarde gaat ruimer dan dat. Ook de ruimtelijke samenhang, het gebruik en de historische functie spelen hierbij een belangrijke rol.

**Om de erfgoedwaarde** van bomen op een objectieve manier te **bepalen**, werd **een methodiek ontwikkeld** die verschillende erfgoedcriteria combineert. Deze methodiek is opgebouwd rond twaalf erfgoedwaarden, waaronder onder meer de architecturale waarde (bijvoorbeeld de relatie met gebouwen of hoeves), de culturele en historische waarde, de landschappelijke waarde en de technische waarde (zoals aanleg, snoeiwijze of beheerstechnieken). Daarnaast wordt ook gekeken naar aanvullende criteria zoals de herkenbaarheid, de gaafheid, de



*Geïnventariseerde boom*

landschappelijke context, de leeftijd en de vitaliteit van de boom. Elk criterium krijgt een score. De optelsom van deze scores bepaalt de totale erfgoedwaarde, die wordt uitgedrukt op 20.

Op basis van deze totaalscore worden de bomen ingedeeld in vijf erfgoedklassen. Hoe hoger de klasse, hoe groter de erfgoedwaarde. Aan deze erfgoedwaarde koppelen we vervolgens **gerichte beheer- en beschermingsmaatregelen** om het behoud van deze waardevolle elementen op lange termijn te garanderen.

Bij de start van het project voerden we eerst een **desktopstudie** uit. Daarnaast konden ook inwoners van Veurne hun eigen bomen aanmelden. Op basis van deze informatie selecteerden we een aantal interessante locaties. Vervolgens werden twee jobstudenten ingeschakeld om de hoeves te **bezoeken**. Na toestemming van de eigenaars konden zij de bomen inventariseren en fotograferen.

In totaal werden **meer dan 100 hoeves bezocht en meer dan 500 elementen geïnventariseerd**. Of al deze elementen effectief een erfgoedwaarde hebben, zal blijken uit de toepassing van de methodiek. Op basis van een eerste inschatting verwachten we alvast een aanzienlijk aantal waardevolle erfgoedelementen. De definitieve oplevering van het project is gepland voor het voorjaar van 2026.



## KRUISBESTUIVERSPLAN

Als gemeente **overschakelen naar extensief beheer**, waarbij je slechts één of twee keer per jaar maait, kan heel wat voordelen opleveren.



Infobord op begraafplaats in Veurne

Bloeiende planten krijgen de kans om zich te ontwikkelen en voedsel te leveren voor insecten. De structuur van het lange gras biedt bovendien schuilplaatsen voor sprinkhanen, libellen en rupsen van vlinders. Doordat er minder gemaaid wordt, bespaar je ook heel wat werkuren uit voor de groendienst. Maar rond

overschakelen naar extensief beheer kunnen er ook bezorgdheden ontstaan, bij inwoners, medewerkers of bestuursleden. Komen er

geen problematische onkruidsoorten voor? Waarom staat er enkel gras en geen bloemen? En als het bloeiende resultaat er is, wat levert dat dan echt op voor insecten? Binnen het kruisbestuiversplan voerden we afgelopen jaar **in diverse kruisbestuiversgemeenten inventarisaties uit in extensief beheerde zones**. Aan de hand van de aanwezige vegetatie maken we een inschatting van het ecologische potentieel van het terrein. Waar er reeds een bloemrijk resultaat is, brengen we de wilde bijen in kaart zodat het **beheer nog beter afgestemd** kan worden op de aanwezige soorten. Aan de hand van deze informatie kan de gemeente een geïnformeerde keuze maken op welke locaties het extensief beheer volhouden waardevol kan zijn, welke soorten er van profiteren en waar er nood is om bij te sturen.

## CURSUS HAAGVLECHTEN

Om de **traditionele techniek haagvlechten** of heggen leggen terug te brengen naar de Westhoek organiseerden we op zondag 12 januari een cursus heggen leggen en haagvlechten in Poperinge. Door de komst van prikkeldraad verdwenen immers veel gevlochten hagen. Nochtans maken deze hagen deel uit van ons landschap en verhoogt het de biodiversiteit. Lesgever Dirk Cuvelier en de 'Association des Plesseurs des Hauts de France et de Belgique' zorgden voor een boeiende voormiddag met het theoretische deel om vervolgens in de namiddag de theorie om te zetten in praktijk.



Haagvlechten-doe-dag in Heuvelland

## KNOTWERKING

Knotbomen zijn van onschatbare waarde voor ons landschap en de natuur. Om deze waardevolle bomen op een correcte manier te beheren organiseren wij jaarlijks de **knotcursus**. De cursus bestaat uit een theoretische dag waarbij zowel snoei- en veltechnieken als onderhoud en veiligheid van de kettingzaag aan bod komen. Voor het praktische luik konden we terecht in Vleteren waar we in kleine groepen onder begeleiding van de docent in de boom klonnen voor een goede snoeibeurt. De 15 cursisten maken ondertussen ook deel uit van onze vrijwillige knotters.



Knotcursus



Cursus hoogstamfruitbomen snoeien

EN VERDER...

Het maatschappelijk belang van waardevolle bomen wordt steeds duidelijker, zowel bij burgers als bij gemeentebesturen. Met het **bomenplan** krijgen gemeenten een totaaloverzicht van alle bomen die zij in beheer hebben. Een goed beheer van straat- en parkbomen zorgt in de eerste plaats voor een aangename en veilige leefomgeving, waarin alle gebruikers het openbaar domein op een veilige manier kunnen gebruiken. Concreet ondersteunen we gemeenten **door jaarlijks een overzicht op te maken van alle noodzakelijke beheermaatregelen** en door hen te begeleiden bij de opvolging ervan. Dit gebeurt momenteel in Lo-Reninge, Langemark-Poelkapelle, Koekelare, Kortemark, Veurne en De Panne. Binnenkort starten we in Mese en Zonnebeke. Daarnaast willen we de biodiversiteit verhogen door bestaande natuurverbindingen te versterken. De **kansenkaart** is daarbij een belangrijk instrument om mogelijkheden voor nieuwe aanplant in kaart te brengen.

In februari en juni organiseerden we opnieuw de **snoeicursus voor hoogstamfruitbomen** voor het brede publiek. Onder professionele begeleiding van Luc Goossens konden 21 cursisten alles leren van hoogstamfruitbomen. Hoe werkt de boom? Hoe is een fruitboom opgebouwd? Hoe plant je die? En uiteindelijk: hoe snoei je die? Na eerst een brok theorie konden de cursisten zelf de zaag in de hand nemen en onder begeleiding de boom in gaan. Hiervoor kregen we een mooie boomgaard ter beschikking in Zarren. Daarnaast organiseerden we i.k.v. het Leader-project Fruitig Erfgoed ook een snoeicursus specifiek voor de groendienst van de partnergemeentes.

In Diksmuide werkten we dit jaar samen met de stad aan het **beheer van enkele baangrachten** langs de Paddestraat en de trage weg gelegen tussen de Handzamevaart en de Broekstraat. Het maaien van de talud- en bodemvegetatie werd gefinancierd met middelen van het project Waterlandschap Klimaatsonnen in de Westhoek. Zo creëren we extra ruimte voor de doorstroming van water.



Meer weten?

Regionaal Landschap Westhoek vzw  
0489 86 66 83 | [info@rlwesthoek.be](mailto:info@rlwesthoek.be) | [www.rlwesthoek.be](http://www.rlwesthoek.be)





## BELEVEN

2025

Tal van acties zorgen ervoor dat inwoners ons landschap beleven. We organiseren vormingen en allerlei activiteiten in en rond het landschap. Zo geven we jong en oud de mogelijkheid om het landschap te ontdekken en er bewust mee om te gaan.



## THEATERWANDELING

In het kader van 'Water+Land+Schap Klimaatsonden in de Westhoek' organiseerden we de theaterwandeling 'De Molenaar van Pollinkhove'. De **twintig voorstellingen** vonden plaats in het Hemelvaartweekend op 29, 30 en 31 mei. De deelnemers ontdekten het dorp Pollinkhove op een andere manier. We lieten hen **onderdompelen in het landschap, haar geschiedenis en markante gebeurtenissen**. De molenaar nam iedereen mee op sleeptouw langsheen negen grappige, verrassende en interactieve taferelen. Het eerste tafereel vond plaats in de kerk. Vervolgens trokken de deelnemers het dorp in en rond om een verhaal over de beeldenstorm te horen, over legendes, over het vrijkorps van Pollinkhove en over de machuutmolen en zijn kapelleke. Het verhaal over de executie van Paul Vandenbosch zorgde voor een ernstige noot tijdens de wandeling. Daarna kwam het onderhoud van de waterwegen nog aan bod, het verhaal van de ornitholoog en de schaapherder en de dood van de jong gehuwden. Net zoals bij onze eerste theaterwandelingen in 2021, schreef Jo Lottegieer opnieuw de dialogen waarvoor hij inspiratie vond bij waargebeurde feiten en registreerde



Tafereel theaterwandeling

hij ook de theaterstukjes. Meer dan veertig acteurs brachten op de 3,5 km lange tocht de verhalen van Pollinkhove weer tot leven. Een ticket kostte 12 euro p.p. (kinderen van 6 tot 15 jaar betaalden 5 euro). Alle voorstellingen waren uitverkocht, dat betekende ongeveer 850 bezoekers. We kregen veel positieve feedback van de deelnemers. Wij trokken de organisatie van deze theaterwandelingen, stad Lo-Reninge en provincie West-Vlaanderen waren partner in ons verhaal.

Water-  
Land-  
Schap



Vlaamse  
overheid



Gefinancierd door  
de Europese Unie  
NextGenerationEU



## OPEN TUINDAG

Dit jaar organiseerden we voor de eerste keer een Open Tuindag, waarmee we bezoekers op een inspirerende manier lieten kennismaken met onze campagne 'Behaag je tuin'. Bezoekers van de tuin in Houthulst konden die dag meteen hun 'Behaag je tuin' bestelling plaatsen, maar ook heel wat **praktische inspiratie** opdoen om in hun eigen tuin aan de slag te gaan.

De dag startte met een yogasessie in de tuin, een originele manier om de tuin te beleven. Doorheen de dag volgden **workshops, infosessies en rondleidingen**, waarbij bezoekers praktische tips kregen over onder meer onderhoudsvriendelijk tuinieren, waar je best rekening mee houdt bij het planten van een boom, ontharding in de tuin, bloemrijke





Rondleiding tijdens Open Tuindag

gazons en zoemrijk tuinieren, maar ook speelnatuur. Onze experts deelden inzichten over hoe je met kleine aanpassingen je tuin kunt omvormen tot een klein paradijs voor bijen, vlinders en andere insecten.

Ook voor gezinnen met kinderen was er een uitgebreid aanbod. De jongste bezoekers

konden een insectenhotel in elkaar timmeren, zaadbommen maken, zich verkleden in een bij of op speurtocht gaan in de tuin, waarbij ze met een microscoop hun vondsten onderzochten. De hele dag waren verschillende infostandjes aanwezig van onder andere onze tuincoaches, compostmeesters en Gleenie, waar bezoekers terecht konden met al hun vragen.

Tussendoor vond een bakworkshop plaats onder begeleiding van meester-patiissier Kris Goegebeur, die de deelnemers stap voor stap begeleidde bij het maken van een heerlijke fruittaart met producten uit eigen tuin.

De eerste editie was alvast een succes. Veel bezoekers keerden vol inspiratie en nieuwe ideeën terug huiswaarts. Dit kaderde ook in de (Leader-)projecten Kruisbestuivers en Fruitig Erfgoed.



Medegefinancierd door de Europese Unie



## PROJECT IN DE KIJKER

### BOSHYACINTENFESTIVAL

The most wonderful time of the year: op de Kemmelberg is dit al in april het geval. Want dan strijkt het boshyacintenfestival neer op de berg in bloei. Een 500-tal mensen zakten af naar de voet van de Kemmelberg om deze vervolgens te beklimmen in een 5 km lange **wandeling**. De mensen leerden de verrekijker te hanteren, genoten van een streepje muziek, poseerden voor de foto en bliezen bellen naar hartenlust.

Dit jaar werkten we samen met de **commandobunker** in Kemmel om de deelnemers ook kennis te laten maken met een



Veel volk op het boshyacintenfestival

verborgen parel op de Kemmelberg. Mensen konden de bunker voor de gelegenheid gratis bezoeken als onderdeel van de wandeling.

## HOUTHULST OP Z'N ZONDAGS

De jaarlijkse hoogmis van Regionaal Landschap Westhoek vzw streek dit jaar neer in Houthulst voor Houthulst Op z'n Zondags. Dit kaderde in het Leader project Fruitig Erfgoed, waar gemeente Houthulst partner in is. Samen met de gemeente en vele lokale verenigingen organiseerden we een prachtige dag.

De **600 deelnemers** wandelden en fietsten doorheen het landschap van Houthulst en onderweg konden ze genieten van talloze activiteiten. Ze **klommen** naar hoge hoogten in de bomen van het Vrijbos of op de **kerktoren** om daarna in de Fabriekeput te belanden in een opblaasbal of **pedalo**. Brouwerij Terrest stelde ook hun deuren open om ons een inkijk in hun brouwerij te geven en op deze site zijn er ook nog restanten terug te vinden van een historische fruitboomgaard die we via een desktopstudie ontdekten.

Fietsers passeerden onder andere de 'boom van het jaar 2022' namelijk de Bruine Kriekpeer in Klerken. De jaarlijkse Perelaar ommegangstoet is een prachtige fruitige traditie. Daarnaast ontdekten ze via de typische dreven de verborgen **verhalen van het landschap** rond Houthulst.

Op het gemeentepark heerste er een gezellige drukte. De lokale verenigingen baatten er een bar uit en verzorgden er het eten voor de deelnemers. Daarnaast konden de beste bakkers uit de regio zich meten in een echte **bakwedstrijd** van fruitige taartjes. Mensen met fruitoverschotten konden hun appels



*Houthulst op z'n Zondags*

of peren binnenbrengen in de allereerste Fruithub. Wij zorgden er vervolgens voor dat dit fruit geperst werd tot sap. Er werd maar liefst 4.000 kg ingezameld. De mensen konden hun sap 2 weken later komen ophalen. Kortom een gezellige en geslaagde zondag voor alle aanwezigen!



Medegefinancierd door  
de Europese Unie





## PAINTING HUNT

Om het gemis van het kunstenfestival in Watou op te vangen, organiseerde Stad Poperinge een echte painting hunt. Op deze uitdagende (fiets)zoektocht ontdekten de deelnemers de mooiste plaatsen van Poperinge. Regionaal Landschap Westhoek was de landschapspartner bij dit project. We vertelden tijdens de painting hunt de meest bijzondere verhalen over de mooiste plekjes. Deelnemers die alles correct invulden, maakten kans op een prachtig **schilderij** van een geselecteerde kunstenaar. 2.100 mensen namen deel aan de verschillende painting hunts.



Collega Jens sprak de filmpjes in over het landschap

## NIEUWE NIEUWSBRIEFABONNEES

Een zeer belangrijk communicatiekanaal is de nieuwsbrief. We geloven daarom ook dat we volop moeten inzetten om nieuwe nieuwsbriefabonnees te werven. We sloegen hiervoor de handen in elkaar met de drie andere regionale landschappen uit West-Vlaanderen. Samen stuurden we een offertevraag uit naar communicatiebureaus

om gedurende een jaar content te voorzien op onze sociale media kanalen en via die manier nieuwe nieuwsbriefabonnees te werven. We gingen in zee met d'Artagnan uit Brugge. Sinds maart verschijnen er geregeld **berichten op Facebook en**

**Instagram die de lezer stimuleren om nieuwsbriefabonnee te worden.** Dat gebeurt met een mix van win- en download-acties. Je kon bijvoorbeeld een hoevepicknick of fotoshoot winnen of een bezoek aan een hoppedeler. Bij de downloadbare content zaten er wandelingen, erfgoedspots, een poster met oude fruitrassen, kerstkaartjes ... We probeerden onze werking gevarieerd aan bod te laten komen. In totaal vonden 1.142 (cijfer november 2025) nieuwe lezers de weg naar onze nieuwsbrief en zo komen we op 6.637 (cijfer november 2025) ingeschreven abonnees. Naar het voorbeeld van d'Artagnan, zullen we ook in de toekomst af en toe een win-actie op poten zetten (bijvoorbeeld een boerderijbezoek of een hoevepicknick winnen) om het aantal abonnees te laten stijgen, want dit blijkt dus wel degelijk te werken.



Win een bezoek tussen de hopperankens in Poperinge én proef het huisbier!



Op regenwormsafari

EN VERDER...

Op zondag 19 oktober ging de **Trage Padentocht** tussen het Bezoekerscentrum Duinpanne en het Duinenhuis Koksijde door. Via een bewegwijzerd parcours met verschillende stops konden zo de prachtige duinen en natuurgebieden ontdekt worden. Wij bemanden één van die stops. Aan onze stand maakten bezoekers kennis met het strategisch project 'Westkustduinen', waarmee we de komende jaren samen met heel wat partners bouwen aan een duurzame leefomgeving. Bezoekers konden op onze stand ontdekken hoe divers de duinen zijn opgebouwd – van embryonale duinen tot fossiele duinen – en met een educatief model leerden ze meer over het **belang van de duinen en de zoetwaterlens**.

Wroeten in de bodem, dat deden we op onze **regenwormsafari's**. Samen met een enthousiaste bende kinderen, ouders en grootouders gingen we op zoek naar verschillende soorten regenwormen en kwamen we meer te weten over **hoe nuttig ze zijn voor onze bodem**, hun manier van leven en de feiten en fabels die er rond de regenworm bestaan. Als slotstuk werd een regenwormhotel gemaakt waarmee deze boeiende expeditie ook thuis nog verdergezet kon worden.

Meer weten?

Regionaal Landschap Westhoek vzw  
0489 86 66 83 | [info@rlwesthoek.be](mailto:info@rlwesthoek.be) | [www.rlwesthoek.be](http://www.rlwesthoek.be)







## PROJECTAANPAK

2025

Bouwen, beheren en beleven lukt beter met een gecoördineerde aanpak, waarbij ook het ruimere plaatje bekeken wordt. Dikwijls meer gebiedsdekkend, rekening houdend met verschillende partners en visies. Of de mogelijkheid om eens dieper rond een bepaald thema te werken. Dit resulteert vaak in grotere projecten die we indienen bij Leader, Interreg ...

*Appelsap als resultaat van de fruithub*



## FRUITHUB

In het kader van het Leader-project Fruitig Erfgoed werden in de Westhoek in 2025 drie fruithubs ingericht: in Houthulst, Vleteren en Ieper. Op deze fruithubs krijgen inwoners de kans om hun **overschot aan appels en peren** binnen te brengen. We organiseerden deze fruithub voor mensen die te weinig fruit hebben om zelf te laten persen, om verspilling tegen te gaan en omdat sap maken van je eigen fruit een makkelijke én lekkere manier is om fruit te verwerken. Hoeveelheden tussen 20 en 100 kg waren welkom. Wij verzamelden alle fruit in palloxen, vervoerden het naar de loonpers van Tuinsappen Lombarts Calville en lieten het samen persen tot appel- en perensap. Een tweetal weken later konden inwoners de bag-in-boxen met appel- en perensap terug ophalen. We doen dit in nauwe samenwerking met de partnergemeenten.

Het doel van deze fruithubs is tweeledig: enerzijds helpen ze mee het verhaal van ons fruitig erfgoed te verspreiden, en anderzijds brengen ze mensen samen. Door letterlijk fruit van eigen bodem te verwerken, wordt het **belang van deze rassen tastbaar gemaakt**.

De eerste fruithub werd gekoppeld aan Houthulst op z'n Zondags en kende een overdonderend succes. Inwoners brachten meer dan 4.200 kg fruit binnen. Ook de



*Fruit inzamelen tijdens fruithub*

twee volgende fruithubs waren dankzij het uitzonderlijk fruitjaar drukbezocht: met respectievelijk 3.630 kg (Vleteren) en 3.440 kg (Ieper) klopten we in totaal af op **meer dan 11 ton fruit dat werd ingezameld**. Dat is **goed voor 6.320 liter sap, verdeeld over 180 fruitboomeigenaars**.

Wegens het grote succes waren er op de eerste fruithub lange wachtrijen. We probeerden bij te sturen en slaagden er uiteindelijk in om alles op de derde fruithub vlot te laten verlopen.

De fruithubs maakten deel uit van een breder actieplan uit het Leader-project, dat inzet op **historisch onderzoek, structureel onderhoud van hoogstamfruitboomgaarden**, inrichting van nieuwe boomgaarden en publieksacties. Met het project willen we het fruitig erfgoed van de Westhoek terug op kaart zetten. Want streekeigen fruit met een lokaal, historisch verhaal en afkomstig uit de buurt smaakt nét dat tikkeltje beter.



Medegefinancierd door  
de Europese Unie



## UITROL TUINCOACHES

Tijdens de duur van het Leader-project Biodivers tuinieren in de Westhoek werd de werking met tuincoaches uitgetest in de

drie partnersteden Diksmuide, Poperinge en Veurne. In 2025 was het tijd om de tuincoachwerking **uit te rollen naar het volledige werkingsgebied**. Na een bevraging aan de huidige ploeg van tuincoaches bleek dat zij er wel voor openstonden om ook buiten de drie oorspronkelijke steden op tuinbezoek te



trekken. Gezien het enthousiasme besloten we intern om voorlopig geen extra tuincoaches op te leiden.

Half maart werd een persmoment georganiseerd waarmee de uitrol van de tuincoaches in de volledige Westhoek in de kijker werd gezet. Verder communiceerden we ook via het gemeentelijk infoblad, website, sociale media en een speciaal daarvoor gemaakt promofilmje. Voor elk van de Westhoekgemeenten met een eigen geveltuintreglement werd een gemeentespecifieke infofiche opgemaakt rond ondersteuning op vlak van biodiversiteit, klimaat en natuur. Hierin wordt ook telkens het reglement rond **geveltuinten** in de kijker gezet. Die fiches worden door de tuincoaches mee verspreid tijdens hun tuinbezoeken.

Voor de verdeling van de tuinen stapten we over op een nieuw platform: Trello. Dit is een laagdrempelig platform waar alle aanvragen via een overzichtelijke pagina geclaimd kunnen worden door de tuincoach. Alle foto's

en bijlagen uit het aanvraagformulier kunnen hierbij makkelijk geraadpleegd worden door de tuincoach, en ook het verslag en andere documenten achteraf kunnen hier worden bijgehouden. Dit platform biedt een grote meerwaarde naar opvolging van de tuinaanvragen toe.

Ook dit jaar gaven we de tuincoaches de kans om bij te leren met een **vorming** rond wilde bestuivers, gegeven door onze kruisbestuiversmedewerker Matti Pisman, en eentje rond **Guerrilla-actie Poperinge** gevelgroen en geveltuinten (door vzw Groene Gevels).



*Guerrilla-actie Poperinge*

In totaal werden zo'n **125 tuinbezoeken aangevraagd** in deze eerste Westhoekbrede oproep.



Medegefinancierd door  
de Europese Unie



## PROJECT IN DE KIJKER

### eDNA

In 2025 maakte het Regionaal Landschap Westhoek voor het eerst gebruik van **eDNA-onderzoek om de actuele verspreiding van de kamsalamander**, één van onze doelsoorten, **in kaart te brengen**. eDNA of environmental DNA is genetisch materiaal dat dieren achterlaten in hun omgeving, bijvoorbeeld in water, en waarmee hun aanwezigheid kan worden aangetoond zonder ze te vangen of op een andere manier waar te nemen.

Vanuit het Interreg FFW1 VI-project Clim@ Monts was er een budget van € 10.000 om dit en volgend jaar onze kennis over de aanwezigheid

van de soort aan te scherpen. We focussen daarbij op de **grensoverschrijdende regio rond de Vlaamse Heuvels**, waarbij we zowel aan Belgische als aan Franse kant stalen nemen. Daarvoor werken we samen met partners zoals Provincie West-Vlaanderen, Département du Nord, Coeur de Flandre agglomération, Natuurland De Bron en het Agentschap Natuur en Bos. Na een opleiding door het Instituut voor Natuur en Bosonderzoek werden **16 mengstalen** genomen en bezorgd aan het labo.

Het gebruik van eDNA biedt een groot

voordeel ten opzichte van klassieke inventarisatiemethodes. Waar vroeger intensief terreinwerk nodig was, volstaat nu één zorgvuldig genomen waterstaal om te weten of een soort aanwezig is. Dat maakt de methode **minder storend voor dieren**, veiliger voor onderzoekers en **veel efficiënter in tijd en middelen**. Bovendien verhoogt eDNA de kans om zeldzame of verborgen soorten toch op te sporen.

Dit jaar focusten we ons op natuurgebieden, volgend jaar gaan we aan de slag bij private poelen in het buitengebied. Op basis van de resultaten gaan we **gericht aan de slag met de aanleg en het beheer van poelen** als waterhabitat voor de kamsalamander. Daarnaast kunnen we via de aanplant van hagen en houtkanten corridors creëren tussen bestaande populaties, alsook aan uitbreiding doen van kwalitatief landhabitat.



Trainingsdag eDNA

We zijn nog in afwachting van het volledige rapport, maar kregen wel al te horen dat er geen eDNA aangetroffen werd in de stalen uit Frankrijk. Aan Vlaamse kant hadden we **een voltreffer in meerdere poelen in Provinciaal Domein De Kemmelberg**. Daar kan de Provincie West-Vlaanderen verder inzetten op een aangepast beheer met het oog op deze beschermde soort.



## PROJECT IN DE KIJKER

### BRUG HEIDEBEEK

Recreanten genoten vanaf de voorbije zomer van een gloednieuwe **wandelbrug** over de Heidebeek. Wie wandelt op het **wandeln netwerk IJzervallei** kan binnenkort van de Meersdreef in Alveringem naar de Roggestraat in Vleteren via een brug.

De realisatie van deze belangrijke schakel op het netwerk zorgt voor een **aangename wandelbeleving en een betere spreiding** op de druk van het wandeln netwerk IJzervallei. Als we de Westhoek willen behouden als een toprecreatieve bestemming in Vlaanderen en de buurlanden, dan moeten we investeren in kwaliteit. Voorheen moesten wandelaars een ommetje van bijna 2 km maken om de Heidebeek te kunnen oversteken. Dat zette veel druk op dat ene punt van het netwerk.

De brug zorgt nu voor extra spreiding.

De brug met een **overspanning van 12 meter** kostte 45.000 euro, waarvan provincie West-Vlaanderen 65% op zich neemt. Regionaal Landschap Westhoek vzw diende het project in en coördineerde de werken. Dit gebeurde in samenwerking met gemeenten Vleteren en Alveringem, Westtoer en de Zuidijzerpolder, die de waterloop beheert.



Inthuldiging van nieuwe brug



## PROJECT IN DE KIJKER

### STRATEGISCH PROJECT WESTKUSTDUINEN

Strategisch Project Westkustduinen focust op het **verbinden van visies en belangen** om te komen tot een leefomgeving die duurzaam en toekomstbestendig is. De duinen spelen hierin een sleutelrol onder andere als natuurlijke zeewering en kustbescherming, unieke beschermde habitats en houder van een zoetwaterlens die zowel een barrière als bron van drinkwater vormt. Duinen hebben een sterke toeristische en recreatieve functie en herbergen een uniek en divers erfgoed. Het is ook de leefomgeving van de betreffende bewoners.

De ambitie is om samen met een breed partnerschap de **uitdagingen rond klimaatadaptatie en biodiversiteitsherstel te koppelen aan de maatschappelijke vragen** naar medegebruik van het duinengebied zoals landbouw, recreatie, toerisme, erfgoed, ...

In het projectgebied – van de Franse grens in De Panne tot voorbij de IJzermonding in Nieuwpoort – worden maatregelen genomen die ecologie en gebruik verenigen.



*Projectgroep Strategisch Project Westkustduinen*

Bijzonder is ook de **focus op de private ruimte**: een derde van de actuele, onverharde duinen ligt in tuingebied. Het project wil eigenaars bewust maken van hun rol en mogelijkheden in het versterken van het duinensysteem, bijvoorbeeld via natuurlijk tuinbeheer. Dit bevordert niet enkel de biodiversiteit, maar ook het gevoel van eigenaarschap en betrokkenheid bij de lokale leefomgeving.

In 2025 verzamelden we aan de hand van bilaterale gesprekken en bijeenkomsten van de projectgroep de visies, ambities en acties van de partners. Deze **inventarisatie dient als basis om in een volgende stap op zoek te gaan naar gemeenschappelijke kansen** en synergieën en zo te komen tot een kansenkaart en een gedragen gebiedsprogramma. Dit project komt tot stand met ondersteuning en subsidiëring als strategisch project van het Departement Omgeving.



## PROJECT IN DE KIJKER

### VENSTERS OP HET LANDSCHAP

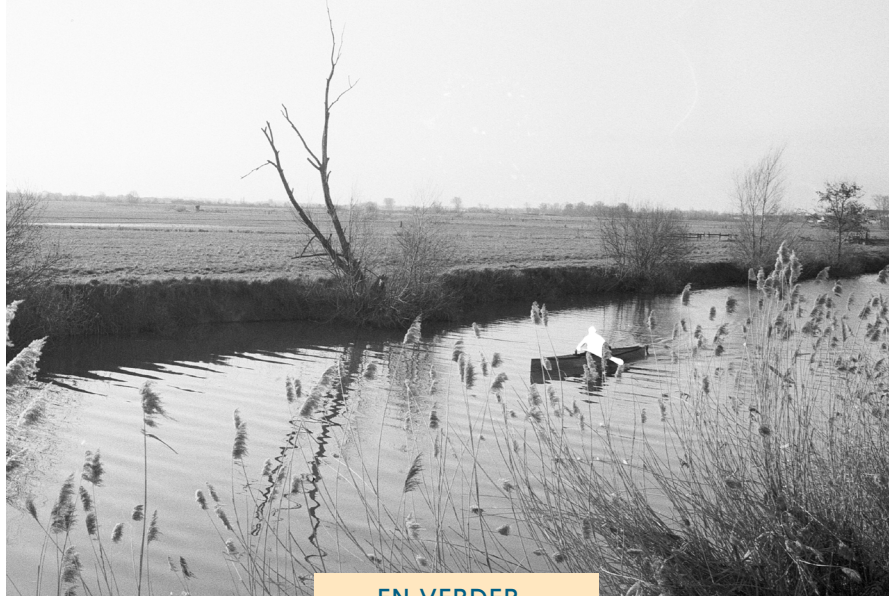
Binnen het Leader-project Vensters op het Landschap willen we **waardevolle kenmerken en kwaliteiten van de Westhoeklandschappen bottom-up detecteren**, benoemen en activeren en zo de bewustwording van bewoners en gebruikers errond stimuleren. In het voorjaar van 2025 nodigden we voor elk van de drie landschappen verschillende

stakeholdergroepen uit om samen met ons na te denken over de landschappen van de Westhoek. Elke groep kijkt vanuit een eigen perspectief (of venster) naar het landschap, en geeft er zijn of haar eigen invulling aan. Net die verschillende insteken willen we met het project detecteren en als basis gebruiken voor de verdere uitrol van het project.



*Bijeenkomst stakeholdergroep*





EN VERDER...

Postkaart Trails off water

In november 2025 gingen we van start met **‘Trails off Water’**, een nieuw en inspirerend samenwerkingsproject tussen kunstenaars Danny Veys en Judith Desmyttere, CO IJzervallei en Regionaal Landschap Westhoek. Het project verkent de **IJzer vanuit een artistiek en fotografisch perspectief**, en legt de nadruk op de bijzondere manier waarop water zowel scheidt als verbindt. In het najaar vonden twee publieksmomenten plaats. Op 18 oktober bracht het evenement tegen.STROOM een pakkende performance met kanovaarder Danny. Zijn tocht stond symbool voor overgave, verbinding en de betekenis die stromend water in zich draagt. Tijdens de Kunstendag voor kinderen, mee georganiseerd door CO IJzervallei, werd het publiek o.a. verwelkomd in het Blankaartkasteel voor een workshop kanobouwen. Hierbij kwamen kunst, landschap en verbeelding samen tot een geheel. De kano werd aan het eind van de namiddag te water gelaten in de IJzer om de activiteit af te sluiten. Trails off Water vormt een uitnodiging om de IJzer en haar omgeving met een nieuwe bril te bekijken, via kunstige experimenten en de beleving van het landschap.

In de winter van 2025-2026 ronden we de laatste aanplantlocaties van het **houtkantenplan** in Ieper af met als orgelpunt een geboortebboomplantactie in Voormezele. In tussentijd werd de nieuwe oproep gelanceerd en denken we samen met de gemeenten mee naar nieuwe locaties.

Meer weten?

Regionaal Landschap Westhoek vzw  
0489 86 66 83 | [info@rlwesthoek.be](mailto:info@rlwesthoek.be) | [www.rlwesthoek.be](http://www.rlwesthoek.be)

